

કથા કોલાજ

કાજલ ઓઝા-વૈધ

feedback.ladki@bombaysamachar.com

(ભાગ: ૧૦)

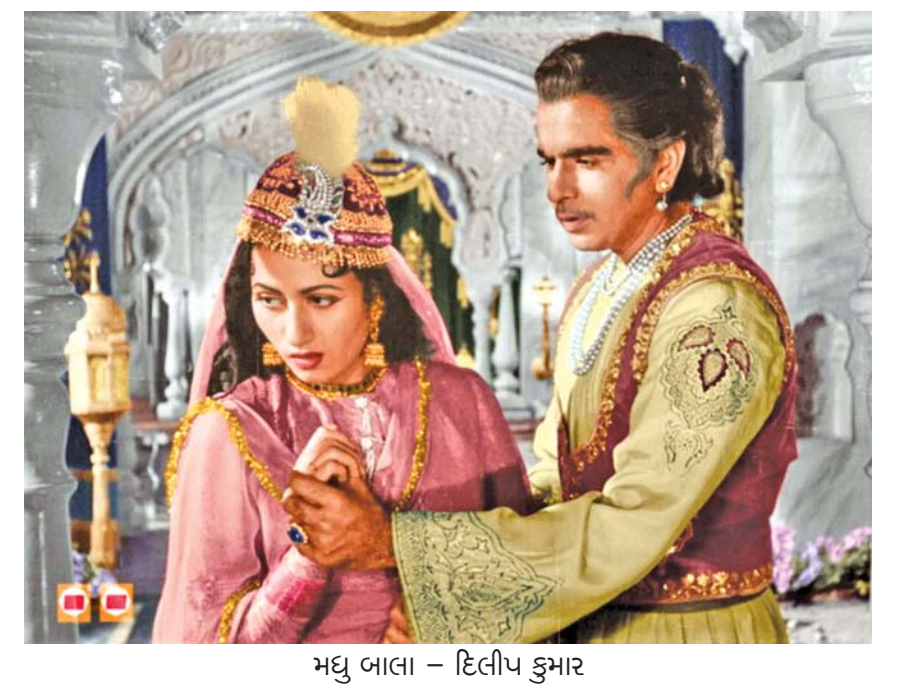
નામ: મુમતાઝ જહાન દહેલવી (મધુ બાલા)

સમય: ૨૦ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૬૯

સ્થળ: બ્રિચ કેન્ડી હોસ્પિટલ, મુંબઈ

ઉંમર: ૩૬ વર્ષ

‘મોગલ એ આઝમ’ની પ્રથમ જાહેરાત ૧૯૪૫માં કરવામાં આવી, પણ શુટિંગ શરૂ થયું, પહેલાં ૧૯૪૬માં... પૈસા અને બીજા પ્રશ્નોને કારણે ફિલ્મ ધીરે ધીરે ડીલે થતી ગઈ. એ દરમિયાન અનેક ઉત્તાર-ચઢાવમાંથી ફિલ્મ પસાર થઈ. મૂળ ફાઈનાન્સર હતા શિરાજ અલી હકીમ જેમણે કે.આસિફની સાથે ‘ફૂલ’ નામની ફિલ્મ બનાવી હતી, પરંતુ ભારત પાકિસ્તાનના ભાગલા વખતે એ પાકિસ્તાન ચાલી ગયા. ફિલ્મ ખોરંબે પડી. એ વખતે શાપુરજ પાલનજી મિસ્ત્રી આગળ આવ્યા અને એમણે ફિલ્મ ફાઈનાન્સ કરવાનો નિર્ણય લીધો. ૧.૫ કરોડની લાગતથી ફિલ્મ પૂરી તો થઈ, પરંતુ છેલ્લાં દ્રશ્યો બાકી હતા ત્યારે શાપુરજ પણ થાકી ગયા. શીરામહેલના દ્રશ્યોનું ચિત્રીકરણ થઈ રહ્યું હતું ત્યારે શાપુરજ સોહરાબ મોદીને લઈને આવ્યા. એમણે કે.આસિફને ફિલ્મ છોડી દેવાનું કહ્યું. ખાસી દલીલો પછી અંતે મારે આગળ આવીને કહેવું પડ્યું, ‘આ ફિલ્મનો મારો કોન્ટ્રાક્ટ કે.આસિફના ડિઝર્શનમાં કામ કરવાનો છે. કે.આસિફ જો છોડશે તો હું પણ છોડી દઈશ.’ ૮૫ ટકા ફિલ્મ બની ગઈ હતી. હવે, શાપુરજને પણ પૈસા ગુમાવવા પોષાય એમ નહોતું. કરોડો રૂપિયાના ખર્ચે ‘મોગલ એ આઝમ’ પૂરી થઈ. ૫ ઓગસ્ટ, ૧૯૬૦ના દિવસે રિલીઝ કરવામાં આવી. ફિલ્મની જાહેરાતમાં પણ મબલાખ રૂપિયા ખર્ચવામાં આવ્યા. પહેલે દિવસે બધા અખબારોમાં ફ્રંટ પેજ જાહેરાત થઈ જેમાં આસિફે લખ્યું હતું, ‘મેં આ કર્યું છે. હવે તમે નિર્ણય કરો કે આ કેવી છે...’ લોકો આકર્ષાયા. પ્રિન્ટ હાથી પર આવી અને એડવાન્સ બુકિંગમાં ૪૦ લાખ રૂપિયાની આવક થઈ! ફિલ્મ સુપરહીટ થઈ ગઈ, પરંતુ મારી જિંદગીનો અંધકારમય સમય શરૂ થઈ ચૂક્યો હતો. ‘મોગલ એ આઝમ’ના છેલ્લા દિવસોમાં શુટિંગ ચાલતું હતું ત્યારે મારી તબિયત એટલી ખરાબ હતી કે, સેટ પર ડોક્ટરને હાજર રાખવા પડતા. હું અચાનક બેહોશ થઈ જતી. લોહીની ઊલ્ટીઓ થવા લાગતી. ઓક્સિજનનો સિલિન્ડર રાખવો પડતો... એ બધા પછી પણ અમુક જ કલાક કામ કરી શકતી.

મધુ બાલા – દિલીપ કુમાર

મારી બીમારી કોઈ સાધારણ નહોતી. જન્મ સમયથી જ મારા હૃદયમાં એક બહુ નાનું કાણું હતું જે ધીમે ધીમે મોટું થતું જતું હતું. ૧૯૫૩માં ‘બહોત દિન હુએ’ ફિલ્મના શુટિંગ વખતે પહેલીવાર આ વાતની ખબર પડી. જેમિની સ્ટુડિયોના મોડકરાનાં બની રહેલી આ ફિલ્મ માટે હું ચેન્નાઈ ગઈ હતી. અબ્બુ મારી સાથે જ હતા. કામ શરૂ થયું અને ત્રણ દિવસના શુટિંગ પછી અમે એક તામિલ ફિલ્મ જોવા જતા હતા. એ ફિલ્મની રિમેક ‘બહોત દિન હુએ’ના નામે બની રહી હતી. અબ્બા નમાઝ પઢતા હતા અને હું તૈયાર થઈ રહી હતી ત્યાં અચાનક મને ખાંસી આવી. લોહીની ઊલ્ટી થઈ ગઈ. ડોક્ટરને બોલાવવામાં આવ્યા. વાસનજી (જેમિનીના માલિક) એ મારી દવા કરાવવામાં કશું બાકી ન રાખ્યું. લગભગ ૧૫ દિવસ સુધી વાસનજીની પત્નીએ મારી કાળજી રાખી. હોટેલમાંથી અમે ઘરે શિફ્ટ થઈ ગયા અને હું ધીમે ધીમે સારી થવા લાગી. ફિલ્મ રિલીઝ થઈ અને ફિલ્મને ખૂબ સફળતા પ્રાપ્ત થઈ. અન્ય નિર્માતાઓ પણ દક્ષિણની ફિલ્મો તરફ જોવા લાગ્યા. એ દરમિયાનમાં મારી ફિલ્મો પૂરી કરવા માટે હું કામ કરતી રહી. ‘મિસ્ટર એન્ડ મિસિસ ૫૫’, ‘બંબઈ કા બાબુ’, ‘એક દિલ સો અફસાને’, ‘ઢાંકે કી મલમલ’, ‘ગેટ વે ઓફ ઈન્ડિયા’, ‘નકાબ’, ‘શીર્શી ફફદાહ’, ‘એક સાલ’, ‘રાજહક’, ‘પોલીસ’ જેવી ફિલ્મો મેં ધ્યાધક સાઈન તો કરી, પણ કોણ જાણે મારી ભીતરથી કોઈ છઠ્ઠી ઈન્દ્રિય મને કહી રહી હતી કે, હું આ બધી ફિલ્મો પૂરી નહીં કરી શકું. અબ્બુ બધું જ સમજતા હતા તેમ છતાં એક પછી એક કોન્ટ્રાક્ટ કરી રહ્યા હતા. ‘નયા દોર’ના અનુભવ પછી સાઈનિંગ એમાઉન્ટ લેતા હું ડરવા લાગી હતી. ફિલ્મ પૂરી ન થઈ શકે તો આપણી જવાબદારી બને એ વાત મને ડરાવતી હતી.

ઉડાન મુઘાવસ્થાથી મઘાવસ્થા સુધી

શ્વેતા જોષી અંતાણી

feedback.ladki@bombaysamachar.com

બાળપણથી જ આરાધ્યાની દુનિયા કોઈ અદ્રશ્ય પિંજર જેવી હતી. પિતાના નિયમો, નિર્ણયો અને નિયંત્રણોની ચસોચસ દીવાલો વચ્ચે એ મોટી થઈ. મા જેને આરાધ્યાએ માત્ર તસ્વીરોમાં જ જોઈ હતી. એની ગેરહાજરી ઘરના દરેક ખૂણામાં મૌન બનીને વસતી રહેતી. પિતા માટે પ્રેમ એટલે શિસ્ત અને ફરજ એટલે નિયંત્રણ. ઉંમર વધતાં પિતાનો આવો આગવો પિતૃપ્રેમ આરાધ્યાના સ્વાસ પર ભારડૂપ બનતો ચાલ્યો.

‘તું શું પહેરશે, કોની સાથે બોલશે, શું ભણશે ને શું નહીં, આ બધું હું નક્કી કરીશ, પિતાનો અવાજ આરાધ્યાના મનમાં હંમેશાં ગુંજતો રહેતો. એ ક્યારેય વિરોધ ના કરી શકી. કારણ કે એને સતત એવું શીખવવામાં આવ્યું હતું કે, આજ્ઞાપાલન એ સદગુણ છે અને ઈચ્છાઓને દબાવવી એ સમજદારી.

સમય કોઈની રાહ થોડી જુએ છે. આરાધ્યા તરફાવસ્થાને પસાર કરતી ઝડપથી આગળ વધી રહી હતી. યુવાની દરવાજે દસ્તક દેતી ઊભેલી ને એણે કોલેજમાં પગ મૂક્યો. પિતાથી દૂર, હોસ્ટેલમાં રહેવાનું થયું. આરાધ્યાને લાગ્યું કે, હવે કદાચ આઝાદી મળશે. એ આઝાદીના ખ્યાલામાં રાત્રીની આરાધ્યા પ્રેમ, આકર્ષણ ને ઓપોઝિટ જેન્ડર સાથેના સંબંધોથી અજાણ ને અણધર હતી. જાણ્યે-અજાણ્યે એ એવા લોકો તરફ ખેંચાતી રહી જે એના બદલે નિર્ણયો લેતા, એની દુનિયા નિયંત્રિત કરતા. બહેનપણીઓ પણ એવી જે આરાધ્યા પર ઘોંસ જમાવે. પુરુષ મિત્રો પણ એવા જે આરાધ્યાને સાવચવના બહાને ધાર્યું કરાવે. એવામાં એની જિંદગીમાં વિહાન આવ્યો.

એક સેમિનારમાં વિહાનની નજર આરાધ્યા પર પડી. જોતાવેંત એને આરાધ્યાનો નમણોને નમાલો લાગતો ચહેરો આંખોમાં વસી ગયો. આરાધ્યાના જીવનમાં પ્રવેશતા વિહાનને બહુ વાર લાગી નહીં, કારણકે, આરાધ્યા સરન્ડર થવામાં એક્સપર્ટ હતી એટલે વાતચીતની શરૂઆત ભલે વિહાને કરી પણ સામે એને વિરોધ મળ્યો નહીં. આરાધ્યાને નાનપણથી પિતાની વાતમાં હા એ હા કરવાની આદત હતી. એણે અહીં પણ એજ કર્યું. વિહાનના વ્યક્તિત્વ સાથે એ તુરંત

લાડ્હી

યુસુફની સાથેનો સંબંધ તૂટ્યા પછી હું કોઈ સાથે જોડાઈ શક્તી નહોતી

૧૯૫૮ની આસપાસ રાજ ખોસલા જ્યારે ‘બંબઈ કા બાબુ’માં મને લેવા માટે કટિબદ્ધ હતા ત્યારે મેં રાજને ફોન કરીને એકાંતમાં ઘરે બોલાવ્યા. મેં એમને કહ્યું કે, ‘હું તમારી દોસ્ત છું અને તમારું નુકસાન થાય એ મને નહીં પોષાય. પ્લીઝ કોઈ બીજી હીરોઈનને લઈને ફિલ્મ શરૂ કરી દો. મારી રાહ જોવાની ભૂલ નહીં કરતા કારણ કે, અત્યારે મારી જે હાલત છે એ જોતાં હું છ મહિના સુધી કામ નહીં કરી શકું...’

હું ૩૦ વર્ષની થઈ ગઈ હતી. યુસુફની સાથેનો સંબંધ તૂટ્યા પછી હું કોઈ સાથે જોડાઈ શકતી નહોતી. કમાલ અમરોહી સાથે થોડો સમયની નિકટતા રહી, પરંતુ એમના મીનાડુમારી સાથેના સંબંધો ગાઢ થતા ગયા અને મારે માટે કોઈ જગ્યા ન રહી! એ પછી, મેં લગ્નની આશા જ છોડી દીધી હતી. બીમાર હોવાને કારણે વારંવાર અઠવાડિયાઓ સુધી ઘરે રહેવું પડતું. કંટાળી જતી, ડરી જતી એવા સમયમાં કિશોર કુમાર મને ફોન કરતા. હું એમની સાથે કલાકો વાતો કરતી. એ મને હસાવતા. મારી અનેક ફિલ્મોમાં નાયક રહી ચુકેલા અશોક કુમારના નાના ભાઈ હોવાને કારણે એ મારો આદર કરતા. એમણે ફિલ્મોમાં ગાયક અને અભિનેતા તરીકે પદાર્પણ કરી દીધું હતું. પછી કે.એસ. ફિલ્મ્સ નામથી પોતાની સંસ્થા શરૂ કરી. પહેલી ફિલ્મની જાહેરાત કરી, ‘ચલતી કા નામ ગાડી’, જેમાં હીરોઈનનો રોલ મને ઓફર કર્યો. એમની સાથે કામ કરવાની મજા આવશે, હલકી-ફૂલકી વાર્તા અને મજાનો રોલ જોઈને મેં ફિલ્મ કરવાનો નિર્ણય કર્યો.

‘ચલતી કા નામ ગાડી’ના સેટ પર અમે નજીક આવ્યા. કિશોર કુમાર પણ એ સમયે એકલવાયા હતા. એમના પત્ની રૂમાદેવી એમના

દીકરા અમિતને લઈને ચાલી ગયા હતા. કિશોર કુમારની સાથે ધીરે ધીરે દોસ્તી થવા લાગી. ‘મહેલો કે ખ્વાબ’, ‘નોટી બોચ’ જેવી ફિલ્મો અમે સાથે કરી. દરમિયાનમાં એક દિવસ કિશોરે અચાનક જ મને પ્રપોઝ કરી નાખ્યું. મને લાગ્યું એ હંમેશની જેમ મજાક કરે છે, પરંતુ એ મજાક નહોતા કરતા. એમણે પહેલાં પણ આવી મજાક કરી હતી. ઝેરની બોટલ પકડીને નાટક કરતા, ‘લગ્ન કરવાની ના પાડીશ તો હું આપઘાત કરીશ...’ કહીને ઓવર એક્ટિંગ કરતા... મને લાગ્યું આ એવી જ કોઈ મજાક હશે, પરંતુ એ દિવસે કિશોર સિરિયસ હતા. સાચું પૂછો તો એ દિવસે મેં પણ પહેલીવાર લગ્ન વિશે વિચાર્યું. મારી પાસે જેટલી જિંદગી બચી હતી એમાં કોઈ સાથી હોય, મારી કાળજી કરે, મને પ્રેમ કરે એ મારી પણ જરૂરિયાત તો હતી જ! મેં હિંમત કરીને અબ્બુ સાથે વાત કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો... અબ્બુ એક બંગાળી બ્રાહ્મણને પોતાનો જમાઈ બનાવવા હરગિઝ તૈયાર નહોતા, પરંતુ એ પણ મારી હાલત સમજતા હતા. હવે અબ્બુનો ઈગ્ગો કયાંય કામ લાગતો નહોતો. એમની જે કોઈ દાદાગીરી હતી એ બધી મારી સફળતા પર આધારિત હતી, પરંતુ મારી તબિયતને કારણે ફિલ્મોની ઓફર ઘટી ગઈ હતી. ઘરની આવક પણ ઘટવા લાગી હતી. અબ્બુની ઐયાશી ઉપર રોક લાગી ગઈ હતી. આવા સમયમાં જો હું લગ્ન કરી શકું તો કદાચ જમાઈ એમનો આધાર બની શકે, એમને મદદરૂપ થઈ શકે એવું વિચારીને અબ્બુએ ન છુટેકે લગ્નની હા પાડી, પરંતુ શરત મૂકી કે, કિશોર કુમારે ધર્મ પરિવર્તન કર્યું. અબ્બુની શરત સ્વીકારીને કિશોર કુમારે ધર્મ પરિવર્તન કર્યું. અબ્બુલ કરીમ નામ રાખીને ૧૬ ઓક્ટોબર, ૧૯૬૦ના દિવસે અમે લગ્ન કરી લીધાં.

મારી તબિયત તદ્દન ખલાસ થઈ ગઈ હતી. મને ઘરની બહાર નીકળવાની પણ છુટ નહોતી. નિકાહ ખૂબ સાદી રીતે થયા. કિશોર કુમારના બંને ભાઈઓ ધર્મ પરિવર્તન માટે તૈયાર નહોતા-એટલે એમણે લગ્નમાં હાજરી આપવાનું પણ સ્વીકાર્યું નહીં. પછીથી સૌ વચ્ચે સમાધાન થયું અને એક નાનકડા રિસેપ્શનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. તેમાં સોથી પણ ઓછા લોકો હાજર રહી શક્યા. મારે સૌથી દૂર રહેવાનું હતું, ઈન્કેશનનો ભય હતો. લગ્ન તો શું, થયાં... બસ! એક મુરાદ પૂરી થઈ ગઈ.

લગ્ન પછી તરત કિશોરે મને લંડન લઈ જવાનો નિર્ણય કર્યો. પ્રેસ માટે આ હનીમૂનની જાહેરાત હતી, પરંતુ ખરેખર તો મારી બીમારીના ઈલાજ માટે અમે લંડન ગયા. કયાંય સુધી હોસ્પિટલોનાં પગથિયાં ઘસ્યા પછી અમને બંનેને સમજાઈ ગયું કે, મારી પાસે હવે બે વર્ષથી વધારે સમય નથી!

(ક્રમશઃ) ■

લાઈટર આઈટર

પ્રજા વશી

feedback.ladki@bombaysamachar.com

બેસણાનો ફોટો

‘સાંભળો છો? મને ૪૨ આ ફોટાની થપ્પીમાંથી મારો એક અતિ સુંદર ફોટો શોધી આપો ને. પ્લીઝ...’ સુનયનાએ પૂરા પ્રેમભર્યા સ્વરે એમના પતિદેવ હસમુખભાઈને કહ્યું.

જીવનમાં ક્યારેય જેમણે હાસ્ય સાથે દોસ્તી કરી નહોતી એવા હસમુખભાઈએ ખાસ્સી એવી ફોટાની થપ્પી જોઈને કચવાતા સ્વરે કહ્યું,

‘આમાં માત્ર તારા જ ફોટા છે કે આખા ગામના ફોટા છે?’

‘એમાં તો માત્ર મારા જ ફોટા અને તે પણ માત્ર ફેસના, એટલે કે મારા સુંદર મુખના જ ફોટા છે.’

બે- ચાર ફોટા ઉથલાવ્યા પછી એ મનમાં જ બખડવા લાગ્યા: ‘આખું મોઢું કેમેરામાં ઘુસાડીને ફોટા પડાવે. એમાં પાછી ફંગોળી આંખો, ગાલ ઉપર અમાસી તારલાઓની વણઝાર, નકલી પાંપણો – જાણે ડાકણની ઉધાર લીધી હોય એવી, નકલી વાળની બંને બાજુ લટકતી ફેણિયા સર્પ જેવી (કોશ્રા છાપ) લટો, રાણી છાપ સિક્કા જેવો મોટો લાલ ચાંદલો અને વધેલા ઘટેલા મિક્સ પાવડરના થપેડા અને બાકી રહ્યું તે ‘પાન ખાધે કૈયા હમારો’ ગાતી કોઈ ઝાહિદા બીબી જેવી લાલઘૂમ લિપસ્ટિક ને હોઠથી ઝરતા લાલ રેલા... બાપ રે! એક પણ ફોટો સારો નથી.’ પણ સત્ય ઉગ્યારવા જતાં મહાભારત શરૂ થતાં વાર નહીં લાગે. (કાશ! મેં લગ્ન પહેલાં આ ફોટા જોયા હોત!)

છતાં હિંમત કરી હસમુખલાલે જીવનમાં પહેલીવાર હસતાં મુખે પૂછ્યું,

‘તું તારો એક અતિ સુંદર ફોટો કઢાવીને શું કરવાની છ?’

‘એ તો વાત એમ છે કે આપણા ઘરે કામ કરતાં મધુબહેન રોજ કહે છે કે તમે આવા મોટા લેખક છો તો એક ફોટો મોટો કરાવીને પ્રોઇગરૂમમાં બરાબર મહેમાન જુએ એમ લગાવો. એણે તો એમ પણ કહ્યું કે પેલો બોલપેન મોઢા પર મૂકીને વિચાર કરતાં બેઠાં છો એ ફોટો તમારાં જેવા મહાન લેખક માટે ચકાસ (ચક્કસ!) લાગે. મહેમાન આવે તેવાં જ ચકાસ છે હોં! તમારા જેવાં મહાન લેખકને મુખમંડળ ઉપર આખા હોય એવા જ ફોટા સરસ લાગે. ઉપર આ પેનવાળી અદા તો વાહ...! સુભાન અલ્લાહ...! નર્મદ પછી આ પેનવાળી કરામત તમને જ શોભે હોં! અહાહાહા... મને તો મધુની વાતથી જાણે કે...’

ત્યાં તો સ્વનમાં સરી પડેલી સુનયનાને ઘરતી પર પછાડતાં હસમુખભાઈ બોલ્યા,

‘હે મારી રૂપસુંકરી! હવે ઘરતી પર આવ. અને એમ પણ મધુ કહે તે ખરું. એટલે હું મધુને ગમે તેવો ફોટો જ પસંદ કરીને બરાબર પ્રોઇગરૂમની ભીંત જેવો જ બનાવીને ચોંટાડી દે. જેથી ભીંત ઉપરના ઊખડી ગયેલાં પોપડા પણ ઢંકાઈ જશે. (પછી ભલેને ફોટામાં દેખાતા તારા ગાલના ખાડા ટેકરામાં પડી આખડીને મહેમાનો ચહેલાં ઘર ભેગાં થતાં.)

‘તમારો અભિપ્રાય એમ પણ મારે જોઈતો નથી.’

‘હા, એ તો એમ પણ હું તારું ધારેલું જ કરવાની છ.’ (અડધે પહોંચ્યા પછી હવે રિવર્સ ગાડી લેવાતી નથી. બાકી તો...)

‘તો હવે એક વાત સાંભળી લ્યો. માત્ર ભીંત ઉપર નહીં, પણ મારાં મૃત્યુ પછી બેસણામાં મૂકવાનો ફોટો પણ સારી એવી ચમકતી ફેમમાં મઢીને જ મૂકી જવાનું વિચાર્યું છે. મને વળાવતી વખતે પહેરવાનાં સાચી જરીના લાલ સેલા, બપોસરાનો દુહાન સેન્ટ, ઊંચી એકીના સેન્ટલ, પરફ્યુમ, મેકઅપ બોક્સ તેમજ મારી આખરી જાજમ પાયરેલી સિલ્કની ચાદરવાળી પથારી પણ તૈયારી કરીને મૂકી રાખવાનું વિચાર્યું છે.’ (આમીન! તમારી જવાની તારીખ પણ અગાઉથી કહી દો. તો અમે પણ પાર્ટીની તૈયારી રાખીએ ને. પણ ‘હસના મના હે’ એ વાત હસમુખભાઈ જાણતા કયાં નહોતા.)

બેસણામાં મૂકવાનો ફોટો તો હજારો લોકો જોવાના છે. એટલે એકદમ સરસ ફોટો જ પસંદ કરવો રહ્યો. આખરે ઘરમાં એક મીટિંગ કરીને બાળકોને પણ એમાં બેસાડ્યાં, જેથી થોડા અધુનિક વિચારો પણ જાણવા મળે. પોસ્ટકાર્ટ સાઇઝના બસો ફોટામાંથી દસ ફોટા કાઢવામાં આવ્યા. એ દસ ફોટા ઉપર બધાએ ચિંતન કરવાનું ચાલુ કર્યું. પણ દરેક ફોટામાંથી કોઈએ કંઈ ને કંઈ ખામી બતાવી. આખરે સુનયનાબહેને બોલપેનવાળો ફોટો જ પસંદ કર્યો.

ત્યાં મોટો દીકરો બોલ્યો, ‘મમ્મી, બોલપેનવાળા ફોટામાં તું યાણીસ વર્ષની હતી અને હવે એંસી વર્ષની છે. માન કે તું સો વર્ષ ઉપર જાય, તો ત્યારે આવો યાણીસ વર્ષવાળો ફોટો મૂકીને અમારે હાસ્યાસ્પદ નથી થયું.’ હસમુખભાઈ એમનું અનુમોદન આપવા જતા હતા, ત્યાં સુનયના તાડકી

‘મને ખબર છે. તમને તો હું મારો સુંદર ફોટો મૂકું તેમાં રસ જ નથી. ..કારણ કે તમારા ફોટા મારા જવા સુંદર પડતા જ નથી.’ ફરી સુનયના બોલી, ‘એ તો કાગડો દર્દીથિરું લઈ ગયો હતો.’ હસમુખભાઈને કહેવું હતું, ‘સુનયના નામ સાંભળીને પરણ્યો હતો. કાશ! મેં આખું મુખ ધારીને જોયું હોત.’ (પણ ભરી સભામાં ચીર ખેંચવાનું કામ... એટલે મહાભારત શરૂ!)

આખરે કમ્પ્યુટરમાં ગોલ્ડ મેઝાલિસ્ટ એવા દીકરાએ સલાહ આપતાં કહ્યું,

‘હવે તો કમ્પ્યુટરમાં તારે તારો ચહેરો જેવો બનાવવો હોય એવો બની જાય. બોલ, આપણે બંને બેસીને બનાવીએ?’

ત્યાં હસમુખભાઈથી બોલી પડાયું.

‘મહેનત કરવા બેસવાના જ છો તો લગે હાથ ગાલ પરના ચંદ્ર જેવા ખાડાટેકરા સમથળ કરી નાખજો. સુરતના ચોમાસા પછીના રસ્તા જેવા રહેવા ના દેશો. અને હા, જરા આંખો એવી ડાર્ક કરી દેજો કે જેથી લેખિકા ક્યાં જુએ છે ને ક્યાં લખે છે એ ખબર જ ના પડે. પેલી સર્પસરીખી લટો એંસી વર્ષની માનુની ઉપર ન સારી લાગે. માટે એને ઊંટીલ કરજો. અને હા, લગે હાથ હાંઈ ઉપરથી દદળતા લાલ રંગના રેલા પણ સાફ કરી દેજો...બની શકે તો નકલી પાંપણો હટાવીને આંખને ઘુવડ બનતી અટકાવજો.’

‘હા... હા...એમ જ કહી દો ને કે ફોટાને એક ઘરડી, દબાચેલી, કચડાયેલી વૃદ્ધા જેવો બનાવી દેવો. એમ જ ને કે પછી બીજું કંઈ?’

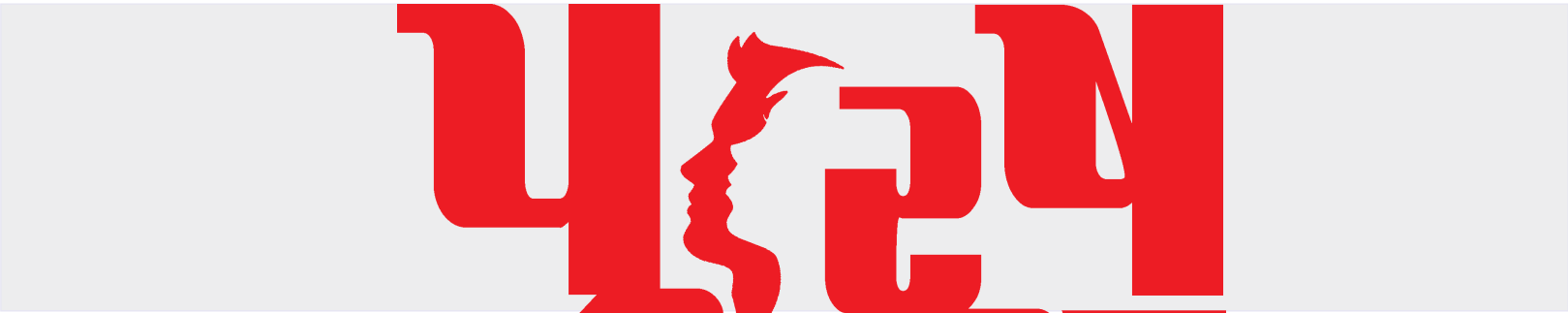
‘ના ડાહિંગ, મારો ઇરાદો તો નેક છે. પણ તું ભરી સભામાં હાસ્યાસ્પદ...’

‘હા... હા, મને તો ખબર જ હતી કે મારું કામ એક જ વ્યક્તિ બગાડશે. પણ હું તો... તમે જાજો, મારું ધારેલું જ કરીશ. અને હા, એમ પણ મર્યા પછી કોઈ આપણું સારું બોલી બોલીને કેટલું બોલશે? ઘરે પહોંચીને તો પછી મારા વિશે થાય એટલી ટીકાઓ કરવાના જ છે. તો પછી ગભરાવાની શું જરૂર છે. ખરું ને? આપ મૂએ ફિર ખૂબ ગઈ દુનિયા!’

AI

મેલ મેટર્સ

અંકિત દેસાઈ

feedback@bombaysamachar.com

આજના ભૌતિકવાદી યુગમાં સફળતાની વ્યાખ્યા માત્ર અંક અને આંકડાઓ સુધી મર્યાદિત બની ગઈ છે. સમાજમાં પુરુષની ક્ષમતાનું માપદંડ આવરનવાર તેના બેંક બેલેન્સ, ગાડીની બ્રાન્ડ અથવા તેના ઘરના કદ પરથી નક્કી કરવામાં આવે છે. જોકે આપણે ઊંડાણપૂર્વક વિચાર કરીએ તો સમજાશે કે સંપત્તિ એ જીવન જીવવાનું સાધન હોઈ શકે, પણ તે જીવનનું અંતિમ લક્ષ્ય કે સાચી સફળતા ક્યારેય ન હોઈ શકે. એક પુરુષ તરીકે જ્યારે વ્યક્તિ સામાજિક અને પારિવારિક જવાબદારીઓના રથ પર સવાર હોય છે ત્યારે તેના ચરિત્રની મજબૂતી અને શિસ્તબદ્ધ જીવનશૈલી જ તેને ભીડમાં અલગ પાડે છે. માત્ર આર્થિક સમૃદ્ધિ મેળવવી એ કદાચ ભાગ્ય અથવા તકની રમત હોઈ શકે, પરંતુ ચરિત્રનું નિર્માણ એ વર્ષોની તપસ્યા અને નૈતિક મૂલ્યો પ્રત્યેની અડગતાનું પરિણામ છે.

સાચી સફળતા એ છે જેમાં વ્યક્તિ રાત્રે ઓશિકા પર માથું મૂકે ત્યારે તેને ઊંઘ માટે કોઈ ચિંતા કે પરતાવો ન નડે. જે સફળતા અન્યના અધિકારો છીનવીને કે અનૈતિક માર્ગે મેળવી હોય, તે સંપત્તિ તો આપે છે પણ સન્માન છીનવી લે છે. પુરુષના જીવનમાં શિસ્તનું સ્થાન કરોડરજજી જેવું છે. જેવી રીતે કરોડરજજી વગર શરીર ટકાર ઊભું રહી શકતું નથી તેવી જ રીતે શિસ્ત વગરનું જીવન ગમે તેટલી સિદ્ધિઓ મેળવે તો પણ તે લાંબો સમય ટકી શકતું નથી. શિસ્ત એટલે માત્ર સમયસર જાગવું કે કામ કરવું એટલું જ નહીં, પરંતુ પોતાની ઈચ્છાઓ અને વિચારો પર કાબૂ રાખવો. જે પુરુષ પોતાની ઈચ્છાઓ પર સંયમ રાખી શકે છે અને વિપરીત પરિસ્થિતિમાં પણ ધૈર્ય

જે વ્યક્તિ સાહિત્ય, સંગીત, કળાથી વંચિત રહે છે તે પૂંછડી અને શીંગડા વગરના પશુ સમાન છે. તે ઘાસ ખાધા વગર પણ જીવે છે....

બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો સાહિત્ય અને સમાજ વચ્ચે અનેરો સંબંધ છે. સાહિત્ય સમાજને અરીસો દેખાડે છે. સાહિત્ય હંમેશાં સ્થળ- કાળનાં સ્પંદનો ઝીલે છે જે તે સમયના રીતરિવાજો, માન્યતાઓ, વહેમો, કુરૂઢિઓ તેમ જ આર્થિક અને સાંસ્કૃતિક બાબતો એમાં વણાઈ જાય છે. કોઈ પણ સમાજનો અંતરંગ પરિચય એના સાહિત્ય દ્વારા મેળવી શકાય છે.

તમને થશે કે આજે ‘સંધ્યા છાયા’ કોલમમાં સાહિત્યની વાત કેમ માંડી છે તો તમને કહી દઉં કે આજે આપણે અહીં એવી વડીલ વ્યક્તિની વાત કરવાના છીએ જેમના માટે સાહિત્ય જ જીવન છે. એમના માટે જીવનનો ખરો ધબકાર સાહિત્ય છે...

હરીશભાઈ આજે તો ૮૫ વર્ષથી પણ વધુ વયના છે. છેલ્લાં ઘણાં વર્ષોથી એ સાહિત્ય ક્ષેત્રે મહત્વનું કાર્ય કરી રહ્યાં છે. અને આ કામ એટલી નિષ્ઠાથી કરી રહ્યાં છે કે એક દિવસ પણ તેમનો ખાડો ન પડે.

હરીશભાઈ અને મીનાબહેન આ એક એવું સરસ યુગલ છે, જેને જોઈને લાગે કે આ બંને તો made for each other છે-જાણે એકમેક માટે જ સર્જાયા છે. વૃદ્ધાવસ્થામાં પણ બંને દર્શનીય લાગે છે. બંનેના શોખ પણ સરખા. બંનેને જોઈએ તો આપણે પણ ખુશ થઈ જઈએ. બંનેને એકમેક પર અપાર વહાલ. તેમને જોઈને સુરેશ દલાલની પંક્તિઓ યાદ આવી જાય : ‘એક ડોશી હજુ ડોસાને વહાલ કરે છે.’ આવા પ્રેમાળ દંપતી માટે કવિ કલાપીની પંક્તિઓ પણ બંધ બેસે: ‘એહો! કેવું સુખી જોડુ કર્તાએ વિરમ્યું દીસે!’

હરીશભાઈ અને મીનાબહેન માત્ર એકમેકને જ પ્રેમ નથી કરતાં- લોકોને પણ

સફળતાની વ્યાખ્યામાં આપણે ચારિત્ર્યનો સમાવેશ ક્યારે કરીશું?

ગુમાવતો નથી, તે ખરા અર્થમાં વિજેતા છે. અંકિત દેસાઈ કે પછી XYZ જેવા નિષ્ણાતોએ પણ નોંધવું પડે છે કે આંતરિક નિપુણતા અને નૈતિક સ્પષ્ટતા જ નેતૃત્વનું સાચું માળખું રજૂ કરે છે.

ઘણીવાર એવું જોવા મળ્યું છે કે મબલખ કમાણી કરનારી વ્યક્તિ પણ પરિવાર કે સમાજમાં આદર પામી શકતી નથી, કારણ કે તેના વ્યવહારમાં નમ્રતા અને ચરિત્રની શુદ્ધતાનો અભાવ હોય છે. પુરુષની ખરી ઓળખ તેના સંકટ સમયના વર્તનથી થાય છે. જ્યારે આર્થિક ગ્રાફ નીચે જતો હોય, ત્યારે જે વ્યક્તિ પોતાના સિદ્ધાંતો સાથે બાંધછોડ નથી કરતો તેના માટે સફળતા એક કાયમી અવસ્થા બની જાય છે. સંપત્તિ તો વહેતા પાણી જેવી છે, જે આજે છે અને કાલે નથી, પરંતુ ચરિત્ર એ ખડક જેવું છે જે ગમે તેવાં તોફાનોમાં પણ અડીખમ રહે છે.

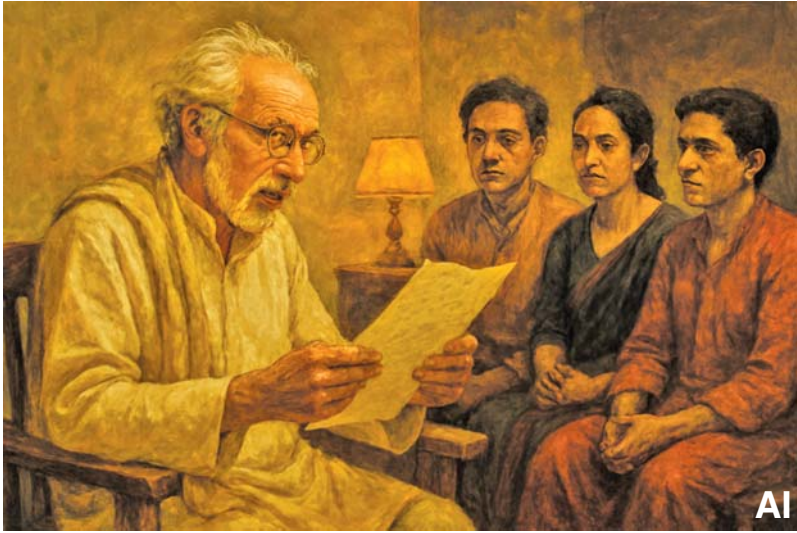
મહાભારતના શાંતિ પર્વમાં પણ ભીષ્મ પિતામહે સમજાવ્યું છે કે શાસન કે નેતૃત્વમાં વ્યક્તિગત વર્તન અને પ્રજાનું કલ્યાણ જ સર્વોપરી છે. આ જ વાત આજના કોર્પોરેટ અને સામાજિક જગતમાં પણ એટલી જ પ્રસ્તુત છે.

સફળતાના આકાશમાં ઊડવા માટે પાંખો ભલે નાણાંની હોય, પણ આકાશમાં સંતુલન જાળવવા માટે પૂંછડી જેવું જે પાયાનું કામ કરે છે તે છે શિસ્ત. શિસ્તબદ્ધ પુરુષ જાણે છે કે ક્યારે ‘ના’ કહેવી અને ક્યા માર્ગે ચાલવું. તે લોભ અને લાલચની જાળમાં ફસાવાને બદલે લાંબા ગાળાના કલ્યાણ અને સ્થિરતાને પ્રાધાન્ય આપે છે. ચરિત્રવાન પુરુષના જીવનમાં પારદર્શિતા હોય છે. તેના શબ્દો અને કર્મો વચ્ચેનું અંતર જેટલું ઓછું તેટલી તેની સફળતા વધુ સુગંધિત બને છે. લોકો તેને માત્ર તેની સત્તા કે પૈસાને કારણે નહીં,

પણ તેના વ્યક્તિત્વના પ્રભાવને કારણે અનુસરે છે. આથી જ કહેવાય છે કે જો સંપત્તિ ગુમાવી તો કશું જ ગુમાવ્યું નથી, પણ જો ચરિત્ર ગુમાવ્યું તો બધું જ ગુમાવી દીધું છે.

જીવનના અંતિમ તબક્કે જ્યારે કોઈ પુરુષ પાછળ ફરીને જુએ છે ત્યારે તેને સંતોષ એ વાતનો નથી થતો કે તેણે કેટલા કરોડ રૂપિયા ભેગા કર્યા, પણ એ વાતનો થાય છે કે તેણે કેટલા લોકોના જીવનમાં સકારાત્મક પરિવર્તન આણ્યું અને પોતાના પરિવારને વારસામાં કેવા સંસ્કારો આપ્યા. શિસ્ત દ્વારા મેળવેલી સફળતા વ્યક્તિને અહંકારી બનતા રોકે છે અને તેને જમીન સાથે જોડાયેલો રાખે છે. તે સમજે છે કે સત્તા અને સંપત્તિ એ જવાબદારી છે, ભોગવિલાસનું સાધન માત્ર નથી. આમ ચરિત્ર, શિસ્ત અને નૈતિકતાનો સમન્વય જ એક પુરુષને પૂર્ણ પુરુષ બનાવે છે અને તે જ તેની સાચી- શાશ્વત સફળતા છે. ■

સાહિત્ય જ્યારે બને જીવનનો ખરો ધબકાર...

આવકાર્ય છે. અહીં ટોળાને સ્થાન નથી અને તેથી જ ટોળાને આકર્ષિત કરવા માટે ચા-નાસ્તાની લાલચ આપવાની તેમને જરૂર પડતી નથી. અહીં ચા નાસ્તાની વ્યવસ્થા ન હોવા છતાં સાહિત્ય રસિક શ્રોતાઓ હાજરી આપે છે. શ્રોતાઓની હાજરી સંખ્યામાં ઓછી હોય છે પણ જેટલાં હાજર હોય છે તે બધાં સુઝ શ્રોતાઓ હોય છે. તેથી એક કલાક સર્જકને સાંભળ્યા બાદ હરીશભાઈ દરેક શ્રોતાને સર્જક રજૂ કરેલ કૃતિ કે કૃતિઓ વિશે પોતાનું મંતવ્ય આપવા અનુરોધ કરે છે. હાજર દરેક શ્રોતા પોતાને સર્જક રજૂ કરેલ રચના માટે જે કહેવાનું હોય તે બેઘડક કહે છે. સુષુ સુષુ જ કહેવાનો અહીં રિવાજ નથી.

સર્જકની કોઈ ભૂલ દેખાય કે સર્જકની કોઈ રચના ન ગમે તો શ્રોતા કહી શકે છે. બધાં જ શ્રોતાઓ પોતાનું મંતવ્ય આપી દે પછી હરીશભાઈનાં પત્ની મીનાબહેન અને છેલ્લે હરીશભાઈ પોતાનું મંતવ્ય જણાવે છે.

મીનાબહેન અને હરીશભાઈ બંને સાહિત્યના મર્મજ છે તેથી તેમના મંતવ્યનું અનેરું મહત્વ છે. હરીશભાઈની વિદ્વાતભરી વાણી સાંભળવી એ એક લહાવો છે. હરીશભાઈ પોતે લેખક-કવિ છે તેથી સાહિત્યની બારીકીઓ જાણે છે. અહીં આવનાર શ્રોતાને તો કાંઈક જાણવા-શીખવા મળે જ, સાથે સાથે સર્જકને પણ શીખવા

મળે છે. શ્રોતાઓનું કે હરીશભાઈ-મીનાબહેનનાં સૂચનો સર્જક માટે ઉપયોગી થઈ શકે છે અને સર્જક પોતાની કૃતિમાં સુધારા-વધારા કરીને કૃતિને શ્રેષ્ઠ બનાવી શકે છે. આમ દર અઠવાડિયે એક દિવસ ચાલતી આ પ્રવૃત્તિ લેખક-શ્રોતા માટે એક જીવંત વર્કશોપ બની રહે છે.

હા, એક વાત કહેવાની રહી ગઈ. સૌ શ્રોતા અને યજમાન પોતાના મંતવ્ય આપી દે પછી સર્જકને કોઈ જવાબ આપવાના રહેતાં નથી. સર્જકે તો બધાંની વાત સાંભળીને જો યોગ્ય લાગે તો પોતાની રચનાને બેહતર બનાવવાનો પ્રયાસ કરવાનો છે.

હરીશભાઈ-મીનાબહેન અમેરિકા જાય ત્યારે પણ તેમની દીકરીઓ સમાન લેખિકાઓને ચાવી આપીને જાય છે અને આ દીકરીઓ પણ પૂરી નિષ્ઠાથી દર અઠવાડિયે એક સર્જકને નોતરોને હરીશભાઈનું કાર્ય ચાલુ રાખે છે. હરીશભાઈની આ સાહિત્ય-સેવા ફક્ત ભારતમાં જ નહીં, અમેરિકામાં પણ ચાલુ છે. ત્યાં પણ હરીશભાઈએ સાહિત્યનું આવું ગ્રૂપ બનાવ્યું છે. ત્યાં પણ સર્જકને સાંભળવા શ્રોતા આવે છે. હરીશભાઈએ તૈયાર કરેલી ટીમ હરીશભાઈની ગેરહાજરીમાં પણ સાહિત્ય-સેવા ચાલુ રાખે છે. એક વ્યક્તિમાં નેતૃત્વ શક્તિ હોય તો કેટલું સરસ કાર્ય થઈ શકે તેનું આ ઉત્તમ ઉદાહરણ છે. ■

ડિયર હની... તારો બન્ની

પત્નીને પત્ર

કૌશિક મહેતા | feedback@bombaysamachar.com

કે વહુરાણી આવ્યા રે...

ડિયર હની,

મને એ દ્રશ્ય બરાબર યાદ છે જ્યારે તારો ગૃહપ્રવેશ થયો. નવી વહુનું સ્વાગત થયું. એ વિધિ અને એ પ્રસંગના ગીત ...અને તારા ચહેરા પર નવા ઘરમાં આવવાનો ઉર્મગ અને થોડો ઉંચાટ મિશ્રિત ભાવ જોયા હતા. આપણે ત્યાં વહુએ વગોવ્યા મોટા ખોરડા ...એવા ગીત છે. સાંસ ગાલી દેવે, સસુરાલ ગંડા ફૂલ જેવા ગીત છે પણ સાથે વહુનાં આગમન માટે કેવી સરસ મજાની પરમ્પરા છે! હમણા જ એક લગ્નમાં આવું જ એક મજાનું દ્રશ્ય જોવા મળ્યું. વહુને એક ખુરશી પર બેસાડવામાં આવી છે અને સામે વર પક્ષના બધા સભ્યો સાથે મળી વહુને આવકારતું ગીત ગાઈ રહ્યા છે. આવાં દ્રશ્યો આંખોમાં ભરી લેવાનું મન થઇ જાય છે. એક યુવતી પોતાનું ઘર છોડી સાસરિયામાં સમાઈ જવાની શીખ સાથે આવે છે અને એનું આગમન ઉમળકાથી થવું જ જોઈએ.

આપણે ત્યાં વહુને આવકારવાનાં અનેક ગીતો છે અને એમાં આપણી સંસ્કૃતિ ઝલકે છે. આજની યુવા પેઢીને એની ખબર જ નથી. આ ગીતોનું એક સૌન્દર્ય છે. જેમ કે, એક બહુ જાણીતું ગીત છે.... આંગણિયે વવરાવો અમોલખ આંબા જ્યારે નવી વહુ ઘરમાં પ્રવેશ કરે, ત્યારે તેને આંબાના રોપા સમાન માનીને આ ગીત ગવાય છે.

આંગણિયે વવરાવો અમોલખ આંબા, કે વહુરાણી આવ્યા રે... ઘરના ઉંબરાને પૂજો રે ગોરલ ગાયે, કે વહુરાણી આવ્યા રે... સાસુજી ઓવારણાં હોંશે હોંશે લ્યો રે, કે વહુરાણી આવ્યા રે... નણંદબા તો મોતીડે વધાવે રે, કે વહુરાણી આવ્યા રે...

નવા સભ્યનું આગમન આ રીતે વધાવાય અને એમાં ઘરના બધા સભ્ય સાથે હોય એ આપણી પારિવારિક ભાવનાનું પ્રતિબિંબ પાડે છે. વહુને ઘરની લક્ષ્મી ગણવામાં આવે છે અને એનું ય ગીત છે.

આજ મારે આંગણિયે અજવાળા થયા, કે સાક્ષાત્ લક્ષ્મીજી પધાર્યો... ઝાંઝરના ઝણકારે હૈયા હરખાયા, કુમકુમ પગલે વહુરાણી આવ્યા...

ગુજરાતી લોકગીતો ભાવનાત્મક અર્થ ધરાવે છે. ‘આંગણિયે વવરાવો અમોલખ આંબા’ના અર્થને સમજવા જેવો છે. નવી વહુની સરખામણી ‘આંબા’ (કેરીનું ઝાડ) સાથે કરવામાં આવી છે. જે રીતે આંબાનું ઝાડ ઘટાદાર હોય છે અને મીઠાં ફળ આપે છે, તેમ વહુ પણ પરિવારમાં પ્રેમ અને મીઠાશ ફેલાવશે. ‘અમોલખ’ એટલે જેનું કોઈ મૂલ્ય ન આંકી શકાય તેવું. ઘરના ઉંબરાને પૂજો રે ગોરલ ગાયે... આ ઘરનો ‘ઉંબરો’ એ મર્યાદા અને પવિત્રતાનું પ્રતીક છે. ‘ગોરલ ગાય’ એટલે ગાય જેવી પવિત્ર અને શાંત વ્યક્તિ. વહુ જ્યારે ઘરમાં આવે છે ત્યારે ઉંબરાની પૂજા કરીને તેને માન-સન્માન સાથે ગૃહ-લક્ષ્મી તરીકે સ્વીકારવામાં આવે છે.

આવાં ગીતો હિન્દી ભાષામાં છે અને અન્ય ભારતીય ભાષામાં પણ છે. હિન્દીમાં એને ‘બન્ની’ અથવા ‘સ્વાગત ગીત’ કહેવામાં આવે છે. સૌથી જાણીતું અને લોકપ્રિય ગીત છે: ‘આજ મેરે આંગન મેં આઈ હૈ લક્ષ્મી, ખુશિયોં કા દીપક જલાતી હૈ લક્ષ્મી...’ આજ મેરે ભાગ્ય જાગે, મેરે ઘર આઈ લક્ષ્મી, સોને કી થાલી મેં ભોજન પરોસું, પ્રેમ કી ગંગા બહાતી હૈ લક્ષ્મી... સાસુજી પલક પાવડે બિછાયે, નનદ રાની ઉનકા રસ્તા સજાયે.’

પલક પાવડે બિછાયે એ એક હિન્દી મુહાવરો છે, જેનો અર્થ થાય છે ‘ખૂબ જ આદર અને પ્રેમ સાથે રાહ જોવી.’ સાસુ પોતાની વહુના સ્વાગત માટે આતુર છે. વહુ આવે એટલે ઉંબરા પૂજન થાય છે. એનું ય ગીત છે. જ્યારે વહુ પહેલીવાર ઘરનો ઉંબરો ઓળંગે ત્યારે આ પંક્તિઓ ગાવામાં આવે છે: ‘પગલી પડો પ્યારી બન્ની, ખુશિયાં લાઓ પ્યારી બન્ની...’

બન્ની એટલે નવવધૂ. ઉંબરા પૂજન અને કંકુ પગલાં થાય એ વિધિ બહુ મજાની હોય છે.

તને ખબર નહિ હોય પણ પશ્ચિમના દેશોમાં પણ નવી વહુના આગમનને વધાવવાની રીતિ છે, પણ એ અપાણાથી સાવ જુદી છે. પણ ભાવ કદાચ સમાન છે. પશ્ચિમી દેશોમાં સૌથી લોકપ્રિય પ્રથા એ છે કે વરરાજા પોતાની નવવધૂને પોતાના હાથમાં ઊંચકીને ઘરનો ઉંબરો ઓળંગાવે છે. જૂના સમયમાં એવી માન્યતા હતી કે જો વહુ ઉંબરો ઓળંગતી વખતે કોકર ખાય તો તે અપશુકન ગણાય, એટલે પતિ તેને ઊંચકીને ઘરમાં લાવે છે. આજે આ એક રોમેન્ટિક પ્રથા બની ગઈ છે.

અને વહુના આગમનને વધાવવામાં ગીતો પણ છે. ત્યાં લોકગીતોને બદલે મોટાભાગે પોપ અથવા કલાસિક ગીતો વગાડવામાં આવે છે. જ્યારે નવી વહુ પહેલીવાર ઘરમાં અથવા રિસેપ્શન હોલમાં પ્રવેશે ત્યારે આ ગીતો લોકપ્રિય છે: ‘Home’ નામે એક ગીત છે ... ‘Home is wherever I'm with you’ ખૂબ પ્રખ્યાત છે. જેનો અર્થ છે કે હવે વહુ માટે આ ઘર જ તેનું બધું છે. પશ્ચિમમાં ગીતો ‘Toasts’ આપવાની પ્રથા છે. સાસરી પક્ષના લોકો (સસરા કે જેડ) ગ્લાસ ઉઠાવીને એક નાનકડું ભાષણ આપે છે જેમાં તેઓ કહે છે: Welcome to the family! We are so happy to have you as our daughter..... (પરિવારમાં તમારું સ્વાગત છે! તમને દીકરી તરીકે પામીને અમે ખૂબ ખુશ છીએ.) સંદેશો આપવાની પણ પ્રથા છે જેમાં લખવામાં આવે છે કે, Our home is brighter with you in it. Welcome home, dear! (એટલે કે તારા આવવાથી અમારું ઘર વધુ તેજસ્વી બની ગયું છે. સ્વાગત છે, બેટા!) કે પછી To our beautiful daughter-in-law: Thank you for completing our family....(અમારી સુંદર વહુને: અમારો પરિવાર પૂર્ણ કરવા બદલ આભાર.) આ પણ બહુ સુંદર છે, New family, new home, new memories. Let's make them beautiful together!...નવો પરિવાર, નવું ઘર, નવી યાદો. ચાલો સાથે મળીને તેને સુંદર બનાવીએ!

૨૫ વર્ષ સુધી પોતાના માતા પિતાના ઘેર રહી હોય, ભણી હોય, બાળપણથી માંડી યુવાનીના ઉંબર સીધીની સફર કરી હોય એ યુવતી એ બધી યાદો સાથે સાસરે આવતી હોય છે, બધું છોડી =ને આવતી હોય છે એનો આવકાર ઉમળકાભર્યો ના હોય તો જ નવાઈ.

- તારો બન્ની

ફેશન

પુશ્પુ મુલાણી 655૨

feedback.ladki@bombaysamachar.com

શ્રગ એટલેકે, જેકેટ કે જે તમારા લુકમાં એક એક્સ્ટ્રા એલિમેન્ટ ઉમેરે છે. શ્રગ ટ્રેસ કોઈ ચોક્કસ પ્રકારનો ટ્રેસ નથી, પરંતુ ટ્રેસ પર શ્રગ (નાનું, કાર્ડિગન અથવા જેકેટ જે બળા અને હાથને ઢાંકે છે. શ્રગ ટ્રેસને લેથરિંગ, હળવી ગરમી અને સ્ટાઈલ આપે છે, જેના કારણે લુક વધુ વર્સટાઈલ અને સહજ એક્ઝેલેસલી સ્ટાઈલિશ બનાવે છે.

આ કેઝ્યુઅલથી લઈને ફોર્મલ લુકમાં સરળતાથી પરિવર્તન લાવવા માટે એક પરફેક્ટ વિકલ્પ છે. તેને તમે હળવા, ઓપન-ફ્રન્ટ કાર્ડિગન અથવા જેકેટ તરીકે સમજી શકો છો, જે ટેન્ક ટોપ ટ્રેસથી લઈને ભવ્ય ગાઉન સુધી કોઈ પણ ટ્રેસમાં કવરેજ અને ચાર્મ ઉમેરે છે. તમારી હાઈટ અને બોડી અનુસાર તમે અલગ અલગ લેન્થનું શ્રગ સિલેક્ટ કરી શકો. આ માટે તમને ફેશનની આગવી સૂઝ હોવી જોઈએ. એક ખોટું સિલેકશન આખો લુક બગાડી શકે છે. તો ચાલો જાણીએ શ્રગ કઈ રીતે પહેરી શકાય.

જેકેટમાં અલગ અલગ સ્ટાઇલ અને અલગ અલગ લેન્થ આવે છે. જેમકે, ફ્રન્ટ ઓપન જેકેટ અને કલોઝ જેકેટ. અમુક જેકેટમાં તો, એસિમેટ્રિકલ હેમકલાઇન હોય છે. આ જેકેટ કેઝ્યુઅલથી લઈને ફોર્મલી પણ પહેરી શકાય. ફ્રન્ટ ઓપન જેકેટ એટલેકે, જે આગળથી ખુલ્લું હોય અને કલોઝ જેકેટ એટલે કે જે આગળથી બંધ હોય.

શોર્ટ ટ્રેસ સાથે - જો તમે ડેનિમના શોર્ટ ટ્રેસ સાથે શ્રગ પહેરવું હોય તો, ત્રણ ટાઈપના શ્રગ પહેરી શકાય. સૌથી પહેલા બ્લેક કલરનું શોર્ટ જેકેટ પહેરી શકાય. હિપ લેન્થનું હોઝિયરી ફેબ્રિકનું બ્લેક અથવા રાણી કલરનું ઓપન શ્રગ પહેરી શકાય. અથવા આતો જો તમારી હાઈટ સારી હોય અને તમે ડેનિમનું બોડી હાંગિંગ ટ્રેસ પહેર્યો હોય તો તેની સાથે લોન્ગ ટ્રાન્સપેરન્ટ જેકેટ પહેરી શકાય. જો તમે બ્લેક કલરનું ની લેન્થ ટ્રેસ પહેર્યો હોય તો તમે બેજ કલરનું અથવા તો કોઈ કોન્ટ્રાસ્ટ કલરનું હિપ લેન્થનું પણ શ્રગ પહેરી શકો.

જો તમારું શરીર ભરેલું હોય અને હાઈટ ઓછી હોય તો શ્રગ પહેરવાનું ટાળવું. આનાથી તમારા શોલ્ડર વધારે હેવી લાગશે. જો તમે કાફ લેન્થનો ટ્રેસ પહેર્યો હોય તો, તેની સાથે કાફ લેન્થનું જ શ્રગ સારું લાગશે. કાફ લેન્થ ટ્રેસ સાથે જો તમે નાની મોટી લેન્થનું શ્રગ પહેરશો તો, લુક બ્રેક થશે અને સારું નહિ લાગે. કાફ લેન્થ ટ્રેસ સાથે તેજ લેન્થનું શ્રગ પહેરવું પડશે જેથી ડબલ લેયર ઇફેક્ટ આવે.

શ્રગ ઈટ અપ

એન્કલ લેન્થ ટ્રેસ પહેર્યો હશે તો શોર્ટ શ્રગ પણ સારું લાગશે, તેની માટે તમારે લાંબા પાતળા હોવું જરૂરી છે જેથી શોર્ટ શ્રગ ખરાબ ન લાગે. જો તમારો કમરનો અને પેટનો ભાગ વધારે હશે તો શોર્ટ જેકેટ પહેરવાનું ટાળવું તેની બદલે હિપ લેન્થ શ્રગ અથવા એન્કલ લેન્થ શ્રગ પહેરી શકાય. ટ્રેસમાં ઓપન શ્રગ જ સારું લાગશે.

ડેનિમ સાથે - ડેનિમ એ કેઝ્યુઅલ લુક આપે છે જેથી તેની સાથે ફ્લોરલ પ્રિન્ટ કે જોમેટ્રીક પ્રિન્ટનું શ્રગ સારું લાગશે. આ શ્રગ ખાસ કરીને ટ્રાન્સપેરન્ટ ફેબ્રિકમાં હોવું જોઈએ. જો તમારે ડેનિમ સાથે લોન્ગ શ્રગ પહેરવું હોય તો ખાસ ધ્યાન એ રાખવું કે, ડેનિમ એન્કલ લેન્થનું હોવું જોઈએ. અને જો તમારે લુઝ ડેનિમ સાથે શ્રગ પહેરવું હોય તો, તમને આ સ્ટાઇલ કેરી કરતા આવડતી હોવી જોઈએ. ડેનિમ સાથે જેટલું સિમ્પલ શ્રગ હશે તેટલું જ ફેશનેબલ લાગશે.

ડેનિમ સાથે એસિમેટ્રિક હેમલાઇન વાળું શ્રગ પણ સારું લાગી શકે. ડેનીમ એ એવું ગારમેન્ટ છે કે, તેની સાથે કઈ પણ મિક્સ એન્ડ મેચ કરી શકાય. કલર પણ જેટલા વાઇબ્રન્ટ હશે તેટલું સારું લાગશે. જેમકે, લાઈટ બ્લુ ડેનિમ સાથે ડાર્ક બ્લુ કે પછી બ્લેક કલરનું લોન્ગ શ્રગ. કે પછી ડાર્ક બ્લુ ડેનિમ સાથે રાની કે નિયોન ગ્રીન કલરનું શ્રગ.

તમારું શરીર સુડોળ હોય તો, તમે ડેનિમ સાથે કોઈ પણ લેન્થનું શ્રગ પહેરી શકો. જો તમારું શરીર ભરેલું હોય તો ટ્રાન્સપેરન્ટ અને શોર્ટ શ્રગ ન પહેરવા તેની બદલે કોટન ફેબ્રિકના લોન્ગ શ્રગ પહેરવા જેથી જો પેટ કે કમરનો ભાગ વધારે હોય તો ખરાબ ન લાગે.

ઇન્ડિયન ટ્રેસ સાથે - ઇન્ડિયન ટ્રેસમાં જો શ્રગ પહેરવું હોય તો બે ઓપ્શન છે એક છે કે ઓપન જેકેટ અને બીજું છે કે કલોઝ જેકેટ. એટલેકે, જો તમે કાળીદાર ટ્રેસ પહેર્યો હોય તો તેની સાથે બંને શ્રગ સારા લાગશે. જો કલોઝ શ્રગ પહેરશો તો ડબલ લેયર ટ્રેસની ઇફેક્ટ આપશે. કલોઝ શ્રગ એટલે, જે શ્રગની નેક લાઈન કમર સુધી હોય અને પછી નીચે ટ થી ૧૦ ઇંચની સ્લીટ હોય. જયારે શ્રગ ઇન્ડિયન ટ્રેસ સાથે પહેરવામાં આવે ત્યારે ખૂબ જ ગ્રેસફુલ લાગે છે.

ઇન્ડિયન ટ્રેસમાં પ્લાઝો સાથે પણ શ્રગ ખૂબ ગ્રેસફુલ લાગશે. જો તમને કલોઝ શ્રગ ન પહેરવું હોય તો ઓપન શ્રગ પહેરી શકો.

જો ઓપન શ્રગ પહેરવું હોય તો ફેબ્રિક હેવી લેવું જમકે, જામેવાર કે બનારસી અથવા તો વર્કવાળું ફેબ્રિક લેવું. જેથી હેવી લુક આવે. હેવી ગાઉન સાથે પણ લોન્ગ અને શોર્ટ શ્રગ બન્ને સારા લાગી શકે. જો આખો ગાઉન હેવી વર્ક વાળો હોય તો પ્લેન શ્રગ સારું લાગશે અને જો પ્લેન ગાઉન હોય તો હેવી વર્કવાળું શ્રગ સારું લાગશે.

ભાષા વૈભવ...

મરાઠી - ગુજરાતી સમાનાર્થી શબ્દોની જોડી બનાવો

A

ચોંગાવળે

ઘોટવિળે

ઘોટાભળે

ઘોઢચૂક

ઘોડસાભ

B

મોટી ભૂલ

ગુંજવું

તબેલો

ગુંચવાવું

ઘૂંટવું

જાણવા જેવું

શાહમુગ સ્નાનનું બહુ શોખીન હોય છે. કોઈ તળાવ કે પછી દરિયો પણ નજરે પડે છે કે, તરત જ તેમાં નહાવા ઉતરે. શાહમુગનો અવાજ સિંહની ગર્જનાને મળતો આવે છે, પણ મોટે ભાગે સિસકાર જ કરે છે. તેની સોથી જબરી વિચિત્રતા એની ભૂખ છે. એ ભૂખમાં આંધળું બની કાંકરા સુઢાં ગળી જાય છે. એવું કહેવાય છે કે એ કાંકરા તેણે લીધેલા ખોરાકને પીલવાને કામ આવે છે.

ગુજરાત મોરી મોરી રે

અટપટી રીતે સમજાવતા સંબંધને ઓળખી કાઢો. કોઈ પુરુષની એકમાત્ર સગી ભાભીની એકમાત્ર પુત્રવધૂના સસરાના દાદાની એકમાત્ર પુત્રવધૂ એ પુરુષને સંબંધમાં શું થાય એ દિમાગ દોડાવી જણાવે જોઈ.

અ) માસી

બ) મમ્મી

ક) કાકી

ડ) દાદી

નોંધી રાખો

ભીના થયા પછી જ પલાળવું શું એ તમને સમજાય, કેમકે આપણી આંગળી કંકુવાળી ન થાય ત્યાં સુધી બીજાના કપાળે ચાંદલો નથી કરી શકાતો.

શબ્દલાલિત્ય

૧	૨	૩		૪	૫		૬		૭
૮					૯				
				૧૦			૧૧		
	૧૨		૧૩			૧૪			
૧૫							૧૬	૧૭	
૧૮			૧૯		૨૦		૨૧		
		૨૨			૨૩				
૨૪				૨૫			૨૬		૨૭
		૨૮				૨૯		૩૦	
૩૧				૩૨			૩૩		

ઓળખાણ પડી ?

આ વર્ષે જનરેશન ઝીના તોફાની - હિંસાત્મક આંદોલનને કારણે ચર્ચામાં રહેલા નેપાળના પ્રથમ મહિલા પ્રેસિડેન્ટની ઓળખાણ પડી?

- અ) રીટા થાપા
બ) લ્હાપકા શેરપા
ક) અનુરાધા કોઈરાલા
ડ) બિઘાદેવી ભંડારી

ચતુર આપો જવાબ

આપેલા વાક્યમાં કમર માટેનો પર્યાયવાચી શબ્દ સંતાયો છે એ શોધી કાઢો જોઈ.

ભરમરો આસાનીથી પકડમાં ન આવે.

અર્થ જણાવો

માઈન્ડ ગેમ

આપણા ધોતીયાને મળતી આવતી અને દક્ષિણના રાજ્યોમાં વિશેષ લોકપ્રિયતા ધરાવતો વેપિટ્રેસ કયા રાજ્યથી પ્રચલિત થયો હતો?

- અ) તમિલનાડુ બ) કેરળ ક) આંધ્ર પ્રદેશ ડ) કર્ણાટક

આડી ચાવી

૧. રાંદેની (૩) ૧૬. આવક, આવરો
૪. ખડ, ચાર (૨) (૩)
૬. એક ચોપગું ૧૮. હિમત (૨)
પ્રાણી (૩) ૨૧. વખાણ (૩)
૮. તકરાર, પંચાત ૨૨. આકાશ (૨)
(૪) ૨૩. ધીમું, સુસ્ત (૨)
૯. જરથોસ્તીના ૨૪. બુસ્સો, આવેશ
વંશજ (૩) (૩)
૧૦. મોટું ટોળું (૨) ૨૫. --- લાગે ત્યારે
૧૧. બુવાની (૩) ફૂવા ખોદવા ન
૧૩. પાસું, બાબુ બેસાય (૨)
(૨) ૨૮. પાલવ (૩)
૧૪. --- ને વાંકે ૨૯. હાર (૪)
પખાલીને ડામ ૩૧. અવદશા (૩)
(૨) ૩૨. ઠંદ, મર્યાદા (૨)
૧૫. મુખ્ય સ્થાન (૩) ૩૩. સમાન (૩)

સુગોફું-૯૧૭૭

૨		૮	૩		૧	૪		૭
૬	૭			૫			૨	૩
	૩					૧		
		૩	૧		૬	૨		
							૫	
		૪	૯		૮	૫		
	૯						૫	
૧	૪			૯			૬	૨
૮		૫	૨		૩	૯		૧

ફનવર્લ્ડમાં ઉમળકાભેર ભાગ લઈ સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં નામ અહીં આપ્યાં છે. અભિનંદન.

(૧) મુવરાજ કપૂર (૨) કિશોરકુમાર જીવણદાસ વેદ (૩) શ્રીમતી ભારતી પ્રકાશ કટકિયા (૪) સુભાષ મોમાયા (૫) નિશાબ દેસાઈ (૬) ભારતી બુચ (૭) વિપીન શાહ (૮) નુતન વિપીન શાહ (૯) હર્ષા મહેતા (૧૦) શ્રદ્ધા આશર (૧૧) પુષ્પા પટેલ (૧૨) પ્રવીણ વોરા (૧૩) અમીશી બંગાળી (૧૪) નિખિલ બંગાળી (૧૫) મીનજ કાપડિયા (૧૬) મનીષા શેઠ (૧૭) ફાલ્ગુની શેઠ (૧૮) જ્યોતિ ખાંડવાલા (૧૯) નિતીન જયંતિલાલ બજરિયા (૨૦) મહેશ સંઘવી (૨૧) ગિરીશ બામુભાઈ મિસ્ત્રી (૨૨) જયવંત પદમણી ચિખલ (૨૩) ભરત કજરિયા (૨૪) મહેન્દ્ર લોઢાવિયા (૨૫) તાહેર ઓરંગાબાદવાલા (૨૬) શીરીન ઓરંગાબાદવાલા (૨૭) અબ્દુલ્લા એફ. મુનીમ (૨૮) ખુશરૂ કાપડિયા (૨૯) કિરીટ છેડા (૩૦) ભાવના કર્વે (૩૧) રશીક જુથાણી - ટોરંટો - કેનેડા (૩૨) નયના ગિરીશ મિસ્ત્રી (૩૩) ડાખના સંતોષકે (૩૪) શિલ્પા શ્રોફ (૩૫) પુષ્પા ખોના (૩૬) વિજય આસર (૩૭) વર્ષા સૂર્યકાંત શ્રોફ (૩૮) જ્યોત્સના ગાંધી (૩૯) ઈનામીબેન દલાલ (૪૦) હિનાબેન દલાલ (૪૧) રમેશભાઈ દલાલ (૪૨) અરવિંદ કામદાર (૪૩) ડો. પ્રકાશ કટકિયા (૪૪) પ્રતિમા પમાણી (૪૫) ધીરેન્દ્ર મુવરાજ (૪૬) મહેશ દોશી (૪૭) કમલ માતલિયા (૪૮) દીપીકા દોશી (૪૯) ચેતના છેડા (૫૦) વિણા સંપટ (૫૧) દેવેન્દ્ર સંપટ

ફોક્સ

સુબૈદા વલિયાણી

feedback.ladki@bombaysamachar.com

તમારા વાળ, મોટા ભાગે તમારી સ્કીન - તમારા સારા સ્વાસ્થ્યનું પ્રતિબિંબ છે. - લાડકી પૂર્તિની વ્હાલી વાચક બહેનો! આપણને આપણા વાળ માટે ઘણી ફરિયાદો હોય છે. મોટા ભાગે આપણે વાળના પ્રોબ્લેમ્સને અવગણતા હોઈએ છીએ. - ઉપરાંત - આપણને આપણા વાળના ગેટઅપથી ઈચ્છત સંતોષ પણ હોતો નથી, કારણ કે આપણે એ બાબતે જાગૃત જ નથી કે વાળ કઈ રીતે સ્વસ્થ અને સારા રહી શકે. - વાળના પ્રોબ્લેમમાંથી છૂટવાનું પહેલું પગથિયું એ છે કે સૌપ્રથમ તમે જાણી લો કે, તમારા વાળનો પ્રકાર કયો છે. સામાન્ય ફેરફાર પણ ઘણો ફાયદાકારક નીવડી શકે છે. - આજે માર્કેટમાં દરેક પ્રકારના વાળ માટેની પ્રોડક્ટ ઉપલબ્ધ છે. - એક પ્રશ્ન સામાન્ય રીતે પુછાતો જોવા મળે છે કે આપણે કેવી રીતે જાણી શકીએ કે આપણા વાળનો પ્રકાર કયો છે. - આ પ્રકાર જાણવાનો બહુ સરળ રસ્તો છે.

સામાન્ય વાળ:

- આ વાળ ચમકતા, ચીકારશરહિત હોય છે તથા તેની સંભાળ એકદમ સરળ છે.

તૈલી વાળ:

- ઓઈલી હૅર ધોયા બાદના ટૂંકા સમયમાં જ ચીકણા લાગતા હોય છે. જાણે આપણે કન્ડિશનર લગાડ્યું હોય તેવું લાગે છે. - વાળ ચપટા થઈ જતા હોય છે. - વધારે પડતા ઓઈલી વાળ ઝડપથી ખરતા પણ હોય છે. - ખૂબ જ ઓઈલી વાળ તેના મૂળમાંથી વહેલા નીકળી જતા હોય છે. - ઓઈલી ત્વચા સાથે વાળ પણ ઓઈલી હોય છે. - માથાની ચામડી વધારે પડતા તેલનું ઉત્પાદન કરતી હોય છે જેથી વાળ ચીકણા અને કંઠક વધારે નરમ બને છે. માટે માથાની ચામડી સ્વચ્છ રાખવી જોઈએ.

વ્હાલી લાડકી બહેનો! વાળની સારસંભાળ માટે ખાસ તહેદારી રાખવી જરૂરી બની જાય છે. ખાસ કરીને વધારે પડતી ચીકણાને દૂર કરવી જોઈએ જેથી માથાના કોષો દૂર થતા અટકે, કારણ કે ચીકણાને કારણે છિદ્રો બંધ થઈ જવાથી તેના માટે હવાની અવરજવર બંધ થઈ જતી હોય છે. આમ થતું અટકાવવા ક્લિન્સિંગ અને ટોનિંગ પર ધ્યાન આપવું જરૂરી બની જાય છે.

- ક્લિન્સિંગમાં વાળને ધોઈને સ્વચ્છ રાખવાની પદ્ધતિ છે.

- વાળને હુફાળા પાણીથી ધોયા બાદ ઠંડા પાણીથી શેમ્પૂ વડે ધોવા ખૂબ જરૂરી છે. ખૂબ પાણી લઈને

વાળને તેના પ્રકાર પ્રમાણે સારસંભાળ આપો

શેમ્પૂ દૂર કરવું જરૂરી છે.

રૂક્ષવાળ:

- રૂક્ષવાળ શેમ્પૂ કર્યા પછી મેનેજ કરવા અઘરા છે.

- શુષ્ક વાળ ધોયા બાદ પાતળા અને ખરાબ થઈ જાય છે. બીજું કે વાળ એ હદે નરમ થઈ જાય છે કે તેના છેડા ગૂંચવાઈને શુષ્ક થઈને તૂટી જાય છે. આ હાલતમાં વાળનું લિસ્સાપણું જતું રહે છે. પરિણામે વાળમાં હાથ ફેરવતા સહેલાઈથી આંગળીઓ ફરતી નથી અને જો માથાની ચામડી શુષ્ક રહે ન આવે તો વાળ વધુ પાતળા થઈ જાય છે. વાળને વધુ નુકસાન થતાં તેના છેડા ફાટી જવાની સમસ્યા પણ સર્જાય છે. - વાળની શુષ્કતા પાછળ વાળના માથામાં તૈલીય અભાવ છે, જેને કારણે વાળ ખરડ અને સંવેદનશીલ થાય છે. - યોગ્ય પોષણનો અભાવ, - આકરા તાપમાં વાળનો વધારે સંપર્ક અને - સ્ટાઈલ માટે વાળને અપાતી ગરમી જેવાં વિવિધ કારણોસરવાળમાં રહેલું જરૂરી મોઈશ્રરાઈઝર દૂર થઈ જાય છે.

- વાળમાં કાંસકો તથા બ્રશ ફેરવવાથી માથાની ચામડી તૈલગ્રંથિઓ સક્રિય થાય છે. ને તૂટેલા છેડા સુધી તૈલીય તત્વ પહોંચે છે.

વાળને અસર કરતાં પરિબળો:

- * રોજિંદા આહાર અને સ્વાસ્થ્ય.
- * વારસાગત તથા જનીન આધારિત છે કે વાળનો રંગ અને ગીચતા કેવી છે.
- * હોર્મોન્સમાં આવતો બદલાવ.
- * લાગણી જન્ય દબાણ, ચિંતા.

મલબાર હિલમાં ગુજરાતી-મારવાડી મતદારો નિર્ણાયક, પણ ગુજરાતી ઉમેદવારોનો દુકાળ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ: દક્ષિણ મુંબઈનો પોશ અને વીઆઈપી લોકોનો વિસ્તાર ગણાતો મલબાર હિલ રાજકીય દ્રષ્ટિએ મહત્ત્વનો માનવામાં આવે છે. આ પરિસરમાં ગુજરાતી, જૈન અને મારવાડીઓની સંખ્યા વધુ હોવાથી તેમના મત ચૂંટણીનાં પરિણામની દિશા નક્કી કરી શકે છે. આ વિસ્તારમાં ભાજપનું પ્રભુત્વ હોવા છતાં મુંબઈ મહાપાલિકાની ચૂંટણી માટે ગુજરાતી ઉમેદવારોનો જાણે દુકાળ હોવાનું ચિત્ર ઊભું થયું છે.

મલબાર હિલ વિધાનસભા ક્ષેત્ર હેઠળ આવતા પાંચ વોર્ડ ૨૧૪, ૨૧૫, ૨૧૭, ૨૧૮ અને ૨૧૯માં ચૂંટણી રસાકસી ભરી રહેવાની સંભાવના છે, કેમ કે ૨૦૧૭ની મહાપાલિકાની ચૂંટણીમાં માત્ર એક જ સીટ પર શિવસેનાની જીત થઈ હતી. બાકીની ચાર સીટ ભાજપે એકી કરી હતી, પરંતુ આ વખતે શિવસેના (યુબીટી) અને મનસેની યુતિ હોવાથી ભાજપને કઈ રીતે ટક્કર આપે છે તે જોવું રહ્યું.

મહાપાલિકાની છેલ્લી ચૂંટણીમાં મલબાર હિલમાંથી બે ગુજરાતી નગરસેવિકા ચૂંટાઈ આવી હતી, જેમાં ૨૧૭ વોર્ડનાં મિનલ પટેલ અને ૨૧૯ વોર્ડનાં જ્યોત્સ્ના મહેતાનો સમાવેશ થાય છે. આ વખતે જ્યાત્સ્ના મહેતાનો વોર્ડ ઓબીસી રિઝર્વ થઈ ગયો છે,

મુંબઈમાં ૨,૮૪૪ અને થાણેમાં ૧,૦૦૧ ઉમેદવારીપત્રોનું વિતરણ

મુંબઈ: મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણી માટે ઉમેદવારીપત્રોના વિતરણના બીજે દિવસે મુંબઈમાં ૨,૮૪૪ અને થાણેમાં ૧,૦૦૧ ઉમેદવારીપત્રોનું વિતરણ કરાયું હતું. જોકે બીજા જ દિવસથી ઉમેદવારોની અરજી આવવાનું પણ શરૂ થયું હોઈ મુંબઈની ચૂંટણી અધિકારી કચેરીને બુધવારે બે અરજી મળી હતી. મંગળવારના પહેલા દિવસે ૪,૧૬૫ ઉમેદવારીપત્રો વિતરિત થયા હતા, પરંતુ એકેય ફોર્મ ભરવામાં આવ્યું નહોતું. બુધવારે બીજે દિવસે ૨,૮૪૪ ઉમેદવારીપત્રોનું

જ્યારે મિનલ પટેલનો વોર્ડ ઓબીસીમાંથી જનરલ થઈ ગયો છે. એમાં જ્યોત્સ્નાબહેન આગામી ચૂંટણી માટે ઉમેદવારી નોંધાવવા ઇચ્છુક નથી એટલે આ બન્ને વોર્ડમાં કોને ટિકિટ મળે એના પર કાર્યકરોની નજર છે.

જ્યોત્સ્ના મહેતાએ ‘મુંબઈ સમાચાર’ને જણાવ્યું હતું કે મારો વોર્ડ ઓબીસી માટે રિઝર્વ થઈ ગયો છે અને હું પોતે પણ ચૂંટણી લડવાની ઇચ્છા ધરાવતી નથી. બે ટર્મ માટે નગરસેવિકા ચૂંટાઈ હતી ત્યારે મેં આ વિસ્તારમાં ઘણાં કામ કર્યાં છે અને છેલ્લાં ચારેક વર્ષથી નગરસેવિકા પદ નહોતું ત્યારેય કામને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે, પણ હવે નવયુવાનોને મોકો મળે એવું હું ઇચ્છું છું. રાજકીય વર્તુળોમાંથી માહિતી મળે છે કે આ વિસ્તારમાં હાઈ પ્રોફાઈલ લોકોની વસતિ વધુ હોવાથી ભાજપને ઓબીસી ઉમેદવાર મળવો મુશ્કેલ છે. પરિણામે બહારની વ્યક્તિને અહીંની ઉમેદવારી આપવી પડે એવા સંજોગો ઊભા થયા છે.

મલબાર હિલમાં ગુજરાતી ઉમેદવારો ન મળે તોય અહીં ગુજરાતી, મારવાડી અને જૈન મતદારો નિર્ણાયક સાબિત થશે. પાંચેય વોર્ડમાં કુલ મતદારો ૨,૬૧,૫૫૬ છે, જેમાં ૧,૩૫,૦૨૦ પુરુષ અને ૧,૨૬,૫૨૬ મહિલાનો સમાવેશ થાય છે. આમાં મુસ્લિમ મતદારોની સંખ્યા લગભગ ૭.૩ ટકા જેટલી છે.

વિતરણ કરાયું હતું, જેની સામે કે ઈસ્ટ અને કે વેસ્ટ કચેરીમાં એક અને એન વોર્ડની કચેરીમાં એક અરજી પ્રાપ્ત થઈ હતી. એટલે કે અત્યાર સુધીમાં બે ઉમેદવારે તેમની અરજી દાખલ કરી છે.

ગુરુવાર, ૨૫ ડિસેમ્બરે નાતાલની રજા હોવાથી ઉમેદવારીપત્રોનું વિતરણ બંધ રાખવામાં આવ્યું છે. બુધવારે થાણેમાં પણ ઇચ્છુક ઉમેદવારોએ ઉમેદવારીપત્રો લેવામાં ઘણો રસ દાખવ્યો હતો. થાણેમાં ૧,૦૦૧ ઉમેદવારીપત્રોનું વિતરણ થયું હતું.

બોમ્બેના પારસીઓનું અનિશ્ચિત ભવિષ્ય
દક્ષિણ મુંબઈમાં, ગુજરાતી અને પારસી કોર્પોરેટરોએ ફોર્ટ, કાલબાદેવી, ગિરગાંવ અને વાલકેશ્વરમાં મુખ્ય વોર્ડ પર નિયંત્રણ રાખ્યું હતું. તેમનો પ્રભાવ ટ્રેડ ગિલ્ડ્સ, પરોપકારી ટ્રસ્ટ્સ અને બિઝનેસ નેટવર્ક્સમાંથી ઉદભવ્યો હતો, અને તેનો અંદાજ એ હકીકત પરથી લગાવી શકાય છે કે સ્વતંત્રતા પછી ૧૯૬૮ સુધી, જ્યારે તેમના વર્તમાન સ્વરૂપમાં પ્રથમ બીએમસી ચૂંટણીઓ યોજાઈ હતી, ત્યારે ૨૧ મેયરોમાંથી ૧૫ બિન-મરાઠી હતા.

વસ્તીમાં ૩૦ ટકા અને સત્તામાં ૭૦ ટકા મુંબઈ મહાનગરપાલિકા વિસ્તારમાં મરાઠીભાષીનો દબદબો

એક સમયે મરાઠીઓ વસ્તીમાં ૫૮ ટકા હતા ત્યારે બિન-મરાઠીઓ (ગુજરાતી-પારસી-દક્ષિણ ભારતીયો-ઉત્તર ભારતીયો)નો હિસ્સો સત્તામાં ૫૮ ટકા જેટલો હતો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ: મુંબઈમાં શિવસેના અને મનસે દ્વારા બુધવારે યુતિની જાહેરાત કરી છે અને આ માટેની પત્રકાર પરિષદમાં મરાઠીનો મુદ્દો ઉપસ્થિત કરવામાં આવ્યો હતો ત્યારે અત્યારે દેશની આર્થિક રાજધાનીમાં રાજકીય સ્થિતિ કેવી છે તેની જાણકારીમાં લોકોને રસ પડશે.

મુંબઈમાં ગુજરાતી-હિન્દી ભાષીઓની વસ્તીમાં પાંચ ગણો વધારો થયો છે અને બિનમરાઠીઓ મુંબઈમાં બહુમતી બની રહ્યા છે, ત્યારે તેની સામે બિન-મરાઠી કોર્પોરેટરો ઘટીને ફક્ત એક તૃતીયાંશ થઈ ગયા છે - જે દર્શાવે છે કે શહેરની વસ્તી વિષયકતા બદલાઈ ગઈ હોવા છતાં રાજકીય શક્તિ કેવી રીતે મરાઠીભાષીઓ પાસે કેન્દ્રિત થઈ છે.

મુંબઈ ધ્રુવીકરણ પામેલી પાલિકા ચૂંટણી માટે તૈયાર થઈ રહ્યું છે, મરાઠી-વિરુદ્ધ-બિન-મરાઠી વિભાજન તીવ્ર બની રહ્યું છે, ત્યારે એક આશ્ચર્યજનક વિરોધાભાસ શહેરની રાજનીતિને વ્યાખ્યાયિત કરે છે: જોકે બિનમરાઠીઓ હવે વસ્તીનો બહુમતીનો ભાગ છે અને ચાર દાયકામાં ગુજરાતી-હિન્દી ભાષીઓ પાંચ

શિવસેના યુગ: જ્યારે મરાઠી ઓળખ એક નાગરિક શક્તિ બની
૬૦ના દાયકાના અંતમાં, શિવસેનાનો ઉદભવ, જે શહેરમાં મરાઠી ગૌરવને તેના ભૂમિપુત્રોથી દૂર સરકી રહ્યું હોવાનું માનવામાં આવતું હતું, તે બોમ્બેના શહેરી રાજકારણમાં પરિવર્તનની શરૂઆત હતી. શ્રમજીવી વિસ્તારોમાં તેની શાખાઓના નેટવર્ક્સે એક ઉચ્ચ-સ્થાનિક રાજકીય સંગઠનનું એક સ્તર રજૂ કર્યું જે કોંગ્રેસે, તેના ભદ્ર ગુજરાતી-પારસી નેતૃત્વ સાથે, ક્યારેય બનાવ્યું ન હતું. ૧૯૮૦ના દાયકા સુધીમાં, સેનાના મરાઠી એકત્રીકરણનો અર્થ એ થયો કે તેણે બોમ્બેમાં એક વફાદાર મરાઠી વોટ-બેંક બનાવી હતી અને વધુ અગત્યનું, સ્થાનિક મરાઠી નેતાઓનું એક મજબૂત જૂથ બનાવ્યું હતું તે મજબૂત રીતે સ્થાપિત બિન-મરાઠી રાજકારણીઓના સ્થાન લેવા માટે તૈયાર હતા. શિવસેનાના ઉદયને કારણે બિન-મરાઠી કોર્પોરેટરોમાં ઘટાડો

થયો. મુંબઈમાં સ્થળાંતર વધતાં બિન-મરાઠી વસ્તીમાં વધારો થયો હોવા છતાં આ થઈ રહ્યું હતું.

મહારાષ્ટ્ર નવનિર્માણ સેના (મનસે)ની સ્થાપના સાથે ભૂમિપુત્ર એજન્ડામાં વધારો થવાને કારણે, ૨૦૧૨ સુધીમાં બિન-મરાઠી કોર્પોરેટરોની સંખ્યા ફક્ત ૨૮ ટકાના સૌથી નીચા સ્તરે પહોંચી ગઈ હતી.

૨૦૧૪ પછી: ભાજપનો ઉદય અને સ્થળાંતરિત સમુદાયોનો રાજકીય દાવો
૨૦૧૭ ની બીએમસી ચૂંટણીઓ મુંબઈની સૌથી ઉગ્ર સ્પર્ધાવાળી નાગરિક ચૂંટણીઓમાંની એક હતી, જે લાંબા સમયથી સાથી પક્ષો, શિવસેના અને ભાજપ વચ્ચેના ઉગ્ર બંગાણ દ્વારા વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવી હતી. દાયકાઓમાં પહેલી વાર, તેઓએ અલગથી લડ્યા. શિવસેના ૮૪ બેઠકો સાથે એકમાત્ર સૌથી મોટી પાર્ટી તરીકે ઉભરી આવી, જે ભાજપથી થોડી આગળ હતી, જેણે ૮૨ બેઠકો સુધી પહોંચવા માટે મોટો ફાયદો મેળવ્યો, જે શહેરમાં તેનું અત્યાર સુધીનું શ્રેષ્ઠ પ્રદર્શન છે. આ બિન-મરાઠી ઉમેદવારોના સૌથી મજબૂત પ્રદર્શનમાંનું એક હતું, જેમાં ૭૬ જીત્યા હતા - બીએમસીમાં અત્યાર સુધીની સૌથી વધુ સંખ્યા. તેમાં તેમના પ્રમાણસર પ્રતિનિધિત્વમાં નોંધપાત્ર વધારો પણ થયો, જેમાં બિન-મરાઠી કોર્પોરેટરો કુલ ચૂંટાયેલા કોર્પોરેટરોના ૩૩ ટકા હતા, જે ૨૦૧૨ માં ૨૮ ટકા હતા. ભાજપના ઉદયથી મુંબઈના બિન-મરાઠી સ્થળાંતરિત સમુદાયોને તેમની ઓળખ સ્થાપિત કરવા, પ્રતિનિધિત્વની માંગ કરવા અને શહેરમાં એક પ્રભાવશાળી ચૂંટણી જૂથ તરીકે ઉભરી નગરસેવક બનાવવાનું સપનું - અનામતની આત્મવિશ્વાસ અને સંગઠનાત્મક સમર્થન મળ્યું છે.

અનામતનો ફટકો આ ગુજરાતી નગરસેવકોના રાજકીય ભવિષ્ય સામે મોટો પડકાર

મુંબઈ: મુંબઈ મહાનગરપાલિકામાં એક સમયે ગુજરાતી પ્રતિનિધીઓ સભાને ગજવતા હતા પણ સમય જતા ગુજરાતી નગરસેવકોનું પ્રભુત્વ ઘટ્યું ગયું અને ૨૦૧૭ની મહાનગરપાલિકામાં ૨૭ બેઠકમાંથી માંડ ૨૬ ગુજરાતી નગરસેવકો ચૂંટાયા હતા અને હવે ૨૦૨૬ની ચૂંટણીમાં કેટલા ગુજરાતીઓ નગરસેવકી મહાનગરપાલિકાને ગજવશે એ આગામી દિવસોમાં રાજકીય પાર્ટીઓ કેટલા ગુજરાતીઓને ટિકિટ આપે છે તેના પર આધાર રાખે છે. એ સાથે જ જોકે ૨૦૧૭ની ચૂંટણીમાં ચૂંટાયેલા અનેક નગરસેવકોનું ફરી નગરસેવક બનાવવાનું સપનું - અનામતની લોટરીને કારણે તૂટી ગયું છે. આવા ગુજરાતી નગરસેવકોના રાજકીય ભવિષ્ય સામે મોટો પડકાર ઊભો થઈ ગયો છે.

મુંબઈ મહાનગરપાલિકાની ૨૦૨૬માં થનારી ચૂંટણીમાં દહિસર વોર્ડ નંબર બેના ભાજપના નગરસેવક જગદીશ ઓઝાનો વોર્ડ અગાઉ જનરલ હતો અને હવે જનરલ લેડીઝ થઈ ગયો હોવાથી તેમને ઘરે બેસવું પડવાનું છે. દહિસરમાં વોર્ડ આઠના ભાજપથી ચૂંટાયેલા હરિશ છેડાનો વોર્ડ અગાઉ જનરલ કેટેગરીમાં હતો પણ હવે તે જનલર લેડીઝ થઈ ગયો છે. બોરીવલીમાં વોર્ડ નંબર ૧૫નો વોર્ડ જનરલ શ્રેણીમાં હતો અને અહીંથી પ્રવીણ શાહ ભાજપમાંથી ચૂંટાયા હતા. જોકે હવે આ વોર્ડ જનરલ લેડીઝ થઈ ગયા છે પાછું તેમની વય મર્યાદા પણ નડી શકે છે. આ ત્રણે વોર્ડ ગુજરાતી બહુમતી ધરાવે છે અને સિનિયર નગરસેવકોને રહ્યા છે પણ અનામતને કારણે ત્રણે નગરસેવકોને ઘરે બેસવું પડવાનું છે. ગોરેણાના વોર્ડ નંબર પંચાનનામાં અગાઉ ઓબીસી માટે અનામત હતો અને અહીંથી ભાજપના હર્ષ પટેલ નગરસેવક હતા. જોકે હવે આ વોર્ડ જનરલ થઈ ગયો છે.

ઔદ્યોગિકયુગના સ્થળાંતરથી હિંદી-પટ્ટાનો ધસારો
મુંબઈ, જે બંદર શહેર તરીકે શરૂ થયું હતું, તેને ૧૯૦૦ના દાયકામાં કાપડ એકમોના પ્રસાર દ્વારા ટકાઉપણું મળ્યું. શહેરનો વિકાસ સ્થળાંતર કરનારાઓ દ્વારા થયો હતો, જેમણે ૧૯૨૧માં શહેરની વસ્તીનો લગભગ ૮૪ ટકા હિસ્સો બનાવ્યો હતો. મોટાભાગના સ્થળાંતર કરનારાઓ ભૂતપૂર્વ બોમ્બે પ્રેસિડેન્સીમાંથી આવ્યા હતા અને કોંકણ, પશ્ચિમ મહારાષ્ટ્ર, ગુજરાતના ભાગો અને ગોવા જેવા પડોશી રાજ્યોમાંથી આવ્યા હતા. આ સ્થળાંતર કરનારાઓએ મુંબઈને એક નોંધપાત્ર વ્યાપારી અને ઔદ્યોગિક કેન્દ્ર બનવામાં મદદ કરી હતી. મહારાષ્ટ્રથી મુંબઈમાં સ્થળાંતર કરનારાઓનો હિસ્સો ૧૯૬૧માં ૪૧.૬ ટકાથી ઘટીને ૨૦૦૧માં ૩૭.૪ ટકા થયો હતો. તે જ સમયે, ઉત્તર પ્રદેશથી સ્થળાંતર કરનારાઓની સંખ્યા ૧૯૬૧માં ૧૨ ટકાથી વધીને ૨૦૦૧માં ૨૪ ટકા થઈ ગઈ હતી, જ્યારે બિહારથી વધારો વધુ તીવ્ર હતો, ૦.૨ ટકાથી ૩.૫ ટકા. ૧૯૭૧થી ૨૦૧૧ સુધી, જ્યારે છેલ્લી વસ્તી ગણતરી યોજાઈ હતી, ત્યારે મુંબઈની વસ્તી ૦.૬૦ કરોડથી વધીને ૧.૨૪ કરોડ થઈ, જે ૧૦૬ ટકાનો વધારો દર્શાવે છે. મરાઠી બોલનારાઓ શહેરમાં સૌથી મોટો વંશીય ભાષાકીય જૂથ છે, અને તેમની સંખ્યા ૨૫.૦૭ લાખથી વધીને ૪૪.૦૪ લાખ થઈ છે, જે ૭૬ ટકાના સ્થિર દરે વધી છે. તેનાથી વિપરીત, હિન્દી બોલનારાઓ, જે આજે બીજા ક્રમનો સૌથી મોટો જૂથ છે, તે ૫૦૨ ટકાથી વધુના દરે વધ્યા છે, જે ૫.૯૬ લાખથી વધીને ૩૫.૯૮ લાખ થયા છે. એક સમયે મુંબઈમાં વ્યાપકપણે બોલાતા ગુજરાતી બોલનારાઓમાં ૩૫ ટકાનો વધારો જોવા મળ્યો છે, જે ૧૦.૫૩ લાખથી વધીને ૧૪.૨૮ લાખ થયો છે. ઉર્દૂ બોલનારાઓમાં પણ ૧૨.૫ ટકાનો વધારો થયો છે, જે ૬.૪૭ લાખથી વધીને ૧૪.૫૯ લાખ થયો છે.

વોર્ડ નંબર ૧૨૩ (જનરલ)

વિસ્તાર: પાર્કસાઈટ
૨૦૧૭માં આ બેઠકની કેટેગરી
જનરલ મહિલા
૨૦૧૭ માં મળેલા વોટ :
★ સ્નેહલ સુનિલ મોરે (અપક્ષ) -૯૩૨૨ હાલમાં યુટીબી (જીતેલા ઉમેદવાર)
★ડો. ભારતી બાવદાન શિવસેના (અવિભાજિત) -૮૫૯૭

ગુજરાતી મતદારોનો પ્રભાવ કેટલો?

પાર્કસાઈટ વિસ્તારમાં મરાઠી, ઉત્તર ભારતીય અને મુસ્લિમોની વસ્તી વધારે છે પણ ગુજરાતી વસ્તીનું પ્રભુત્વ પાંચથી સાત ટકા હોવાને કારણે તેઓ નિર્ણાયક ભૂમિકા ભજવી શકે છે.

વિસ્તારની મૂળ સમસ્યા:
અપૂરતું પાણી અને ખરાબ રસ્તાથી નાગરિકો કંટાળી ગયા છે
ઇચ્છુક ઉમેદવારો:
★ સુનિલ મોરે, અનિલ નરમલે (બીજેપી)
★ રામગોવિંદ યાદવ (કોંગ્રેસ)

વોર્ડ નંબર ૧૨૭ (જનરલ મહિલા)

વિસ્તાર: ભીમનગર
૨૦૧૭માં આ બેઠકની કેટેગરી
જનરલ મહિલા
૨૦૧૭ માં મળેલા વોટ :
★ તુકારામ કૃષ્ણ (સુરેશ) પાટીલ વોટ-૮૫૯૬ (અવિભાજિત સેના, હવે યુટીબી-વિજેતા)
★ રીતુ તાવડે વોટ-૪૫૭૨ (બીજેપી)

ગુજરાતી મતદારોનો પ્રભાવ કેટલો?

આ વિસ્તારમાં દક્ષિત મતદારોની સંખ્યા વધુ છે પણ સાથે ઉત્તર ભારતીય અને ગુજરાતી મતદારોની અવગણના કરવી પક્ષોને પરવડશે નહીં

વિસ્તારની મૂળ સમસ્યા:
વિસ્તારની મૂળ સમસ્યા: અપૂરતું પાણી અને ખરાબ રસ્તા
ઇચ્છુક ઉમેદવારો:
★ સુનીતા પંડિરકર, રાણેસ ભગત (બીજેપી) ***
★ સુરેશ પાટીલ (તુકારામ) (યુબીટી)
★ અનીસ પાટીલ (મનસે)

વોર્ડ નંબર ૧૨૪ (મહિલા)

વિસ્તાર: વિકોલી સ્ટેશન-કલ્પતર
૨૦૧૭માં આ બેઠકની કેટેગરી
જનરલ મહિલા
૨૦૧૭ માં મળેલા વોટ :
★ જ્યોતિ હરુન ખાન વોટ- ૬૬૮૬ (એનસીપી-શરદ પવાર-જીતેલા ઉમેદવાર)
હાલ શિવસેના-શિંદ
★ નમિતા કિણી વોટ- ૩૯૦૬ બીજેપી

ગુજરાતી મતદારોનો પ્રભાવ કેટલો?
આ વિસ્તારમાં મરાઠી,ઉત્તર ભારતીય અને મુસ્લિમોની વસ્તી વધુ હોવા છતાં ગણતરીના ગુજરાતીઓ નિર્ણાયક ભૂમિકા ભજવી શકે છે.

વિસ્તારની મૂળ સમસ્યા:
અપૂરતું પાણી અને બીએમસી કોલોનીનું રિઝવલપમેન્ટ વર્ષોથી અટકી પડ્યું છે .
ઇચ્છુક ઉમેદવારો:
★ જ્યોતી હારુન ખાન (બીજેપી)
★ સક્કીના બનો શેખ (યુબીટી)

વોર્ડ નંબર ૧૨૮ (ઓબીસી મહિલા)

વિસ્તાર: ભટ્ટવાડી
૨૦૧૭માં આ બેઠકની કેટેગરી
ઓબીસી મહિલા
૨૦૧૭ માં મળેલા વોટ :
★**અશ્વિની દીપક હડિ** વોટ-૧૨૯૮૦ (અવિભાજિત સેના, શિવસેના-શિંદે-વિજેતા)
★શુભાંગી શીરકે વોટ- ૪૯૧૦ (અપક્ષ)

ગુજરાતી મતદારોનો પ્રભાવ કેટલો?
ઉમેદવારોનું ભવિષ્ય ગુજરાતી મતદારોના હાથમાં રહેશે કારણકે આ વિસ્તારમાં ૯૦ ટકાથી વધુ મતદારો ગુજરાતીઓ છે.

વિસ્તારની મૂળ સમસ્યા:
અપૂરતું પાણી અને બીએમસી કોલોનીનું રિઝવલપમેન્ટ વર્ષોથી અટકી પડ્યું છે .
ઇચ્છુક ઉમેદવારો:
★ અશ્વિની દીપક હડિ (શિંદે)
★ કોમળ (મનસે)

વોર્ડ નંબર ૧૨૯ (ઓબીસી મહિલા)

વિસ્તાર: માણેકલાલ
૨૦૧૭માં આ બેઠકની કેટેગરી
ઓબીસી મહિલા
૨૦૧૭ માં મળેલા વોટ :
★ સૂર્યકાન્ત ગવળી વોટ-૬૯૨૭ (બીજેપી-વિજેતા)
★ પ્રવીણ માંડવર વોટ-૬૭૧૨ (અવિભાજિત સેના)

ગુજરાતી મતદારોનો પ્રભાવ કેટલો?

આ વિસ્તારમાં ૯૦ ટકાથી વધુ મતદારો ગુજરાતીઓ છે. માણેકલાલ ગુજરાતી વિસ્તાર ગણાય છે, જ્યારે પારસીવાડી, નારાયણ નગરમાં પણ મોટી સંખ્યામાં ગુજરાતીઓની સાથે મરાઠી અને ઉત્તર ભારતીયોની પણ વસ્તી છે. ચિરાગ નગરમાં મિક્સ વસ્તી છે. આ બેઠક પર ગુજરાતીઓ ના માટે નગરસેવક નક્કી કરશે.

વિસ્તારની મૂળ સમસ્યા:
ડિફેન્સ લેન્ડ (નેવલ પાર્ક હોવાને કારણે નવા ડિફેન્સ કાયદા પ્રમાણે કોઈ નવું રી-ઝેવલપમેન્ટ નથી થઇ રહ્યું જેને કારણે નવા ડેવલપમેન્ટના કામ બંધ પડ્યા છે)
ઇચ્છુક ઉમેદવારો:
★ સુરેખા સત્યાપન ગવળી, અશ્વિની ભગત માને (બીજેપી)
★ અલકા ઉલે (યુબીટી)

મનરેગા યોજનાના નામ બદલવાના વિરૂદ્ધમાં ભાવનગરમાં કોંગ્રેસના ધરણાં: પોલીસે કોંગ્રેસના આગેવાન કાર્યકરોની અટકાયત કરી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભાવનગર: તાજેતરમાં સત્તાધારી ભાજપની કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા મનરેગા યોજનાનું નામ બદલાવી ‘જી રામજી’ યોજના કરીને આ યોજનામાંથી રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીજીનું નામ દૂર કરવામાં આવ્યું છે. આ મામલે સમગ્ર દેશમાં તેનાં ઘેરા પડ્યા પડ્યા છે. કોંગ્રેસ પક્ષ દ્વારા તેનો દેશભરમાં વિરોધ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિનાં પ્રમુખ અમિતભાઈ યાવડાની સૂચના અનુસાર આજ રોજ તા. ૨૪-૧૨-૨૦૨૫, બુધવાર સાંજે ૫ કલાકે

ભાવનગર શહેર કોંગ્રેસ સમિતિ દ્વારા શહેરનાં કેસન્ટ સર્કલ બગીચામાં આવેલ પૂજ્ય મહાત્મા ગાંધીજીની પ્રતિમા પાસે વિરોધ વ્યક્ત કરવા ઘરણા યોજાયા હતા. ત્યાર બાદ સૂત્રોરચાર થતાં પોલીસે આગેવાન કાર્યકર ભાઈ-બહેનોની અટકાયત કરી હતી.

પોલીસ અને કોંગ્રેસનાં કાર્યકરો વચ્ચે ઝપાઝપી પણ થવા પામી હતી. કોંગ્રેસના કાર્યકરોની અટકાયત કરી. સ્થાનિક ઘોઘા રોડ પોલીસ મથકમાં લઈ જવામાં આવ્યા હતા. ત્યાર બાદ મોડી સાંજે તમામને છોડી મુકવામાં

આવ્યા હતા.

મહાત્મા ગાંધી રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજ ગાર બાંહેધરી યોજના (મનરેગા)માંથી મહાત્મા ગાંધીનું નામ દૂર કરવાની કેન્દ્ર સરકારની કાર્યવાહી સામે કોંગ્રેસે ભારે વિરોધ વ્યક્ત કર્યો હતો. અને ભાવનગર ખાતે દેખાવો યોજાયા હતા. કોંગ્રેસનાં આગેવાને જણાવ્યુ હતું કે, ભાજપ મનરેગા કાયદાને નબળો પાડવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યો છે. તે કોંગ્રેસ પક્ષ કોઈ પણ સંજોગોમાં સાંખી લેશે નહિં. દેશભરમાં તેનો વિરોધ નોંધારો. આજે યોજેલા કાર્યક્રમમાં ભાવનગર શહેર

કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખ મનોહરસિંહ (લાલભા ગોહિલ), ભાવનગર મહાનગરપાલિકા વિરોધ પક્ષના નેતા જીતુભાઈ સોલંકી, કોંગ્રેસનાં પૂર્વ પ્રમુખ પ્રકાશ વાવાણી, પૂર્વ પ્રમુખ રાજેશ જોષી, મહિલા કોંગ્રેસનાં પ્રમુખ દર્શનાબેન જોષી સહિતનાં કોંગ્રેસનાં પદાધિકારીઓ. હોદ્દેદારો, કોંગ્રેસનાં જુદા-જુદા સેલનાં ચેરમેનશ્રીઓ, નગરસેવકો, તમામ વોર્ડ નાં પ્રમુખશ્રીઓ, આગેવાન કાર્યકર ભાઈઓ-બહેનો મોટી સંખ્યામાં જોડાયા હતા અને ભારે વિરોધ વ્યક્ત કર્યો હતો.

ભાવનગરમાં જમાઈને જમવા બોલાવી સાસરિયાએ માર માર્યો: પુત્રીનું અપહરણ કર્યું

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

ભાવનગર: શહેરમાં ઇસ્કોન મેગાસિટીમાં રહેતા પરિવારે પ્રેમલગ્ન કરનાર દીકરી જમાઈ અને પરિવારને ઘરે જમવા બોલાવી જમાઈ સહિત તેના માતા-પિતાને માર મારી પોતાની દીકરીનું અપહરણ કરી લઈ જઈ ધમકી આપ્યાની સસરા સહિત સાત શખ્સો સામે ફરિયાદ નોંધાવતા ચક્ર્યાર મચી જવા પામી છે.

ભાવનગરમાં ચક્ર્યાર મચાવાનાર આ બનાવ ની વિગત એવી છે કે ગઢડા તાલુકાના રસનાળ ગામે રહેતા અને પ્રાઇવેટ કંપનીમાં નોકરી કરતા યશ હિતેશભાઈ ઉપાધ્યાય ઉ. વ. ૨૪ નામના યુવાનએ ભાવનગરના

સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીમાં એલએલબી સેમેસ્ટર-૧નું પરિણામ એક વર્ષથી જાહેર થયું નથી, આ મામલે એનએસયુઆઈએ કુલપતિ ઉત્પત્ત જોષી સમક્ષ વિરોધ નોંધાવ્યો હતો... (તસ્વીર: પ્રવિણ સેદાણી, રાજકોટ)

કચ્છના ભયાઉ નજીક ૩.૦ની તીવ્રતાનો ભૂકંપનો આંચકો અનુભવાયો

આંચકાને પગલે મકાનોના બારી-બારણા ખખડી ઉઠતાં લોકો ભયભીત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: ધરતીકંપ માટે અતિ સંવેદનશીલ વિસ્તારમાં સમાવાયેલા કચ્છ જિલ્લાની અહીં દાયકાથી અશાંત બનેલી ધરા આજે બુધવારે ફરી ઘણઘણી ઉકી હતી અને ભયાઉથી ૧૦ કિલોમીટર દૂર, કરમરીયા ગામ પાસે કેન્દ્રબિંદુ ધરાવતો, જમીનમાંથી માત્ર ૨૩.૫ કિલોમીટરની ઉંડાઇએથી ઉદભવેલો ૩.ની તીવ્રતાનો ધરતીકંપનો વધુ એક આંચકો આવતાં ગભરાટ ફેલાયો હતો.

નાતાલ પર્વની પૂર્વ સંધ્યાએ સવારે ૧૦ અને ૪૯ કલાકે કચ્છની ધરતીને ધ્રુજાવનાર આ ભૂકંપના આંચકાની કેન્દ્રબિંદુ આસપાસના ગામોમાં વિશેષ અસર જોવા મળી

હતી જેમાં કાચા-પાકાં મકાનોના બારી તથા બારણા ખખડવાની સાથે ભયના માર્યાં લોકોએ પણ ધરની બહાર દોટ મૂકી દીધી હતી. આ આંચકાની અનુભૂતિ છેક ભુજ, અંજાર, ગાંધીધામ સહિતના શહેરોમાં વિશેષ કરીને ખખડેલી બહુમાળી ઇમારતોમાં રહેતા પરિવારોએ પણ કરી હતી.

નોંધનીય છે કે, કચ્છને તખાલ્લ કરનારા ભયાનક ધરતીકંપને અહીં દાયકા જેટલો સમય વીતી ચુક્યો છે ત્યારે સતત વધી રહેલી ભૂ-હલચલથી કચ્છીઓના માનસપટ પર અંકિત થઇ ગયેલી એ ૨૬મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૧ના વિનાશક ભૂકંપની વરવી યાદો ફરી જીવંત થઇ ઉઠી છે.

જિલ્લા ટાસ્ક ફોર્સ અને એલસીબીનો ખનિજ ચોરી પર સપાટો: ભુજ-ભયાઉ ધોરીમાર્ગ પર સિલિકા સેન્ડ અને ચાઈના ક્લેનું ગેરકાયદે વહન કરતી ચાર ટ્રક પકડાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: નાનું-મોટું રણ, દરિયો અને ખડકોની અનેરી ત્રિવિધ સૌંદર્યતા ધરાવતા ભાતીગળ પ્રદેશ કચ્છના પેટાળમાં ધરબાયેલી વિવિધ ખનિજ સંપદાઓની મોટા પ્રમાણમાં ખનિજ માફિયાઓ દ્વારા કરવામાં આવી રહેલી તસ્કરી પર રોક લગાવવા માટે જિલ્લા સમાહત્તાના સીધા માર્ગદર્શન હેઠળ રચવામાં આવેલી ટાસ્ક ફોર્સ દ્વારા ભુજની સ્થાનિક ગુનદાશોધક શાખા સાથે મળીને ભુજ-ભયાઉ ધોરીમાર્ગ

પરથી ખનિજનું ગેરકાયદેસર વહન કરતી કુલ ચાર ટ્રકોને ઝડપી પાડવામાં આવી હતી.

આ કામગીરી દરમિયાન ટ્રકમાંથી રોયલ્ટી પાસ વગરની આશરે ૪૦ મેટ્રિક ટન સિલિકા સેન્ડ મળી આવી હતી. તપાસ દરમિયાન આ ટ્રકોના ડ્રાઈવર પાપુ રમેશ કોલી અને જુસબ ગગડા હોવાનું તેમજ ગાડીના માલિક મામદ હુશેન રમજાન જત અને ત્રીકમ ગોપાલ કેરાસીયા હોવાનું ખુલ્યું હતું. તંત્ર દ્વારા અંદાજે ૨૪ લાખની કિંમતના મુદામાલ સાથે સિલિકા સેન્ડ ભરેલી આ બંને ટ્રકો કબજે કરી પધ્ધર પોલીસ મથક ખાતે સોંપવામાં આવી છે અને આગળની કાયદેસરની કાર્યવાહી તેજ કરવામાં આવી છે. આ ઉપરાંત આ ધોરીમાર્ગ પર નાડાપા ગામના પાટિયાં પાસેથી પસાર થતી, ચાઈના ક્લે ભરેલી અન્ય બે ટ્રકો પણ ટાસ્ક ફોર્સ અને એલસીબીએ સંયુક્ત ઓપરેશન પાર પાડીને ઝડપી લીધી હોવાનું જાણવા મળી રહ્યું છે. અંદાજે ૬ મેટ્રિક ટન જેટલો ચાઈના ક્લેનો ઓવરલોડ જથ્થો

ભરેલો હતો. આ ટ્રકોના ડ્રાઈવર ભરત કાગી અને પાંચા ભીમા કોલીની પૂછપરછ કરતા જાણવા મળ્યું હતું કે આ વાહનો સચીન વાણીયા અને મોહન ગાગલની માલિકીના છે. ઓવરલોડ માલ ભરેલી આ બંને ટ્રકો પાસેથી સ્થળ પર જ દંડની વસૂલત કરવામાં આવી હતી. કલેક્ટર દ્વારા બનાવાયેલી ટાસ્ક ફોર્સની આ કાર્યવાહીથી ખનિજોનું ગેરકાયદેસર ખનન અને વહન કરતા ખનિજ માફિયાઓમાં ફફડાટ ફેલાઈ ગયો છે.

‘મચ્છી કેન્દ્ર’માં રોકાણ કરવાના બહાને મુંદરા નગરપાલિકાના વિપક્ષી યુવા નેતા સાથે અમદાવાદી શખ્સે ૩૧ લાખ રૂપિયાની ઠગાઈ આચરી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: મચ્છી ઉછેરના વ્યવસાયમાં બમણી કમાણીના બહાને કચ્છની મુંદરા નગરપાલિકાના વિપક્ષી યુવા નેતા સાથે અમદાવાદી દ્વારા રૂ. ૩૧ લાખ રૂપિયાની ઠગાઇ આચર્યાની ફરિયાદ નોંધાતાં ચક્ર્યાર પ્રસરી જવા પામી છે.

મુંદરા પોલીસ મથકમાં ઇમરાન સલીમ જતે નોંધાવેલી ફરિયાદમાં

જણાવ્યા અનુસાર, ગત વર્ષ ૨૦૧૯ના નવેમ્બર માસમાં ઉમરાહ અર્થે સાઉદી એરેબિયાના પવિત્ર સ્થળ મક્કા-મદીના ગયા હતા. અહીં અલ્તાફ હબીબ સીદાણી (રહે. કાયલા જિ. અમદાવાદ) સાથે મિત્રતા થઇ હતી. અલ્તાફે મચ્છી ઉછેરના વ્યવસાયમાં સારું એવું વળતર મળવા અંગે લલચામણી વાતોમાં ફરિયાદીને ફસાવ્યા હતા.

ભાગીદારીમાં માછલી ઉછેર કેન્દ્રની એક પેઢી (કંપની) બનાવા સહિતના વાયદા આપ્યા હતા. આ માછલીના ધંધાઈ ઇમરાન પાસેથી આરોપી અલ્તાફે જાન્યુ. ૨૦૨૩થી જૂન-૨૦૨૪ દરમ્યાન ટુકડે-ટુકડે બેંક ટ્રાન્સફર મારફતે કુલ મળીને ૩૧ લાખ મેળવી લીધા બાદ લાંબા સમય સુધી અલ્તાફે ફરિયાદી ઈમરાન સાથે વાતચીત બંધ કરી દીધી હતી.

ગત વર્ષ ૨૦૨૪ના અંતિમ દિવસોમાં પોતાના રૂપિયા પરત માગતાં આરોપીએ ત્રણ મહિનાનો સમય માગ્યો હતો.

આ બાદ રૂપિયા માટે ફોન કરતાં આરોપીએ ઉચ્કેરાઇને કહ્યું કે, ‘મારી પાસે કોઈ રૂપિયા નથી, હવે ક્યારે પણ પરત માગતો નહીં, તારાથી થાય તે કરી લેજે અને આ બાકુ આવ્યો તો જાનથી મારી નાખીશ’ તેવી ધમકી

આપી ફોન કાપી, ફરિયાદીના મોબાઈલ નંબરને બ્લેક-લિસ્ટ કરી દીધા હતા.

આરોપી અલ્તાફે આવી રીતે મચ્છી કેન્દ્રના નામે અન્યો સાથે પણ વિશ્વાસઘાત-છે તરપિંડી કર્યાનું જાણવા મળ્યું હોવાનું ઇમરાને પોલીસ સમક્ષ જણાવ્યું હતું. મુંદરા પોલીસે તે કરી લેજે અને આ બાકુ આવ્યો તો જાનથી કાયદેસરની કાર્યવાહી હાથ ધરી છે.

ગીર-સોમનાથમાં રખડતા શ્વાનનો ત્રાસ, ૧૨૦૦ જેટલા નાગરિક બન્યા શિકાર

અમદાવાદ: ગુજરાતના મોટા શહેરો જ નહીં નાના ગામ અને તાલુકાઓમા અત્યાર સુધીમાં ૩૦૪ કેસ નોંધાયા છે. વેરાવળ અને સોમનાથમાં માત્ર ચાર સ્થાનિક મહિનામાં ૧૨૦૦ કરતા વધારે નાગરિક શ્વાનના શિકાર બન્યા છે. વેરાવળની સિવિલ હોસ્પિટલમાં શ્વાન કચડવાના કેસ રોજ વધતા જાય છે. વેરાવળ સરકારી હોસ્પિટલનાં સૂરોનો માનીએ તો છેલ્લા બે માસમાં ડ્રેગ બાઈટના કેસમાં વધારો થયો છે. આંકડાની વાત કરીએ તો સપ્ટેમ્બર મહિનામાં અહીં ૨૦૪ કેસ,

ઓક્ટોબર માસમાં ૨૭૮ કેસ, નવેમ્બર માસમાં ૪૨૧ કેસ અને ડિસેમ્બર માસમાં અત્યાર સુધીમાં ૩૦૪ કેસ નોંધાયા હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. સ્થાનિક તંત્રના જણાવ્યા અનુસાર કાયદ્દાનુસાર ફત્તરને પકડી, તેનું ખસીકરણ કરી અને ફરી તેને એ જ સ્થળે મુક્ત કરવાના હોય છે. જોકે શ્વાનની સંખ્યા વધી ગઈ હોવાનું સ્થાનિકો જણાવી રહ્યા છે. થોડા સમય પહેલા સુપ્રીમ કોર્ટે પણ રખડતા શ્વાન મામલે તમામ રાજ્યોને સૂચનાઓ આપી હતી.

જામનગરમાં ભાજપના અગ્રણીના બે દીકરા પર સરાજાહેર હુમલો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: જામનગરમાં ભાજપના નેતા સ્વર્ગીય મહિપતસિંહ પરમારના બે પુત્રો અનિરુદ્ધસિંહ અને અમરદીપસિંહ પરમાર પર જાહેરમાં હુમલો થતાં કાયદો અને વ્યવસ્થાનો સવાલ ઊભો થયો હતો. આ બન્ને ભાઈ શાકમાર્કેટમાં ગયા હતા ત્યારે ત્યાં તેમના પર તીક્ષ્ણ હથિયારથી હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. જેનો વીડિયો પણ વાયરલ થયો હતો. મળતી માહિતી અનુસાર વાહન ખસેડવા મામલે થયેલી નાનીઅમથી બોલાચાલીમાં તીક્ષ્ણ હથિયાર વડે બન્ને ભાઈઓને ઘાયલ કરવામા આવ્યો હતો. હાલમાં બન્નેને જીજી હોસ્પિટલમાં ખસેડવામાં આવ્યા હતા. ઘટનાની જાણ થતા પોલીસ જીજી હોસ્પિટલ દોડી હતી. પોલીસે આ મામલે ગુનો નોંધી તપાસ હાથ ધરી હતી.

કચ્છમાં અકાળ મોતના જારી રહેલા સિલસિલામાં ત્રણ લોકોનાં મોત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: કચ્છના માંડવી તાલુકાના દેવપર-ગઢના, ત્રણેક દિવસ અગાઉ લાપતા બનેલા ૬૦ વર્ષીય ખીમતબેન રામજી રોશિયાનો મંજલ ગામના તળાવમાંથી મૃતદેહ મળી આવતાં પંથકમાં ચક્ર્યાર પ્રસરી હતી. બીજી તરફ, મુંદરા તાલુકાના બરાયા ગામના નિર્જન સીમોડેથી ૩૦થી ૪૦ વર્ષના અપંગ યુવકની કોહવાયેલી લાશ મળી આવી હતી, આ ઉપરાંત ગાંધીધામના કાગોં પી.એસ.એલ. વિસ્તારમાં પગપાળા જઈ રહેલા ૫૭ વર્ષીય મેવાભાઇ ધનજી દેવીપૂજકનું ટ્રેઇલરે હડફેટ મોત થયું હતું. પોલીસ કંટ્રોલ રૂમ પાસેથી પ્રાપ્ત વિગતો મુજબ, દેવપર ગઢના નાનજી રામજી રોશિયાના માતા ખીમતબેન ગત તા. ૨૧-૧૨થી ૨૩-૧૨ દરમ્યાન મંજલ ગામેથી લાપતા થઇ ગયાં હતાં. બે દિવસ સુધી તેમની શોધખોળ કરતાં ગામ મધ્યે આવેલા લધારા તળાવના કિનારે તેમના ચપ્પલ અને લાડડી જોવા મળ્યાં હતા.

તંત્રને જાણકારી આપતાં મંજલ દોડી આવેલી બુજની ફાયર બ્રિગેડના તરવૈયાઓને કલાકોની શોધખોળના અંતે આ તળાવમાંથી વૃદ્ધાનો મૃતદેહ મળી આવ્યો

હતો. હાલ ગઢશીશા પોલીસે અકસ્માત મોતનો ગુનો દાખલ કરી, ઘટનાની વધુ તપાસ હાથ ધરી છે.

બીજી તરફ, ગઈકાલે ઢળતી બપોરના ૪.૩૦ વાગ્યાના અરસામાં બરાયા ગામની સીમમાંથી આશરે ૩૦થી ૪૦ વર્ષના અજાણ્યા યુવકનો ડી-કમ્પોઝ થઇ ગયેલો મૃતદેહ એક માલધારીને મળી આવ્યો હતો. પ્રાગપર પોલીસે મૃતકની ઓળખ અને તેના મૃત્યુનું કારણ જાણવા ફોરેન્સિક પોસ્ટમોર્ટમ અર્થે મૃતદેહને જામનગર ખાતે મોકલી આપ્યો હતો.

દરમ્યાન, ગાંધીધામ શહેરના જી.આઇ.ડી.સી. વિસ્તારમાં ઝૂંપડપટ્ટીમાં રહેનાર મેવાભાઇ કંડલા સ્પેશિયલ ઇકોનોમિક ઝોન નજીક ફળ-શાકભાજીની લારી રાખતા હતા. ગત ૨૦-૧૨ના રોજ વેપાર કરીને રાત્રે તેમની લારી લઇને કાગોં-પીએસએલ પાસે સર્વિસ રોડ પર જઇ રહ્યા હતા, તેવામાં ધસમસતા આવતા ટ્રેઇલરએ તેમને લારી સમીત હડફેટમાં લેતાં ગંભીર ઇજાઓને પગલે તેમનું ઘટનાસ્થળે ક્રમક્રમાંકીભર્યું મૃત્યુ થયું હતું. યમદૂત બનેલા ટ્રેઇલર ચાલક વિરુદ્ધ દેવા ધનજી દેવીપૂજકે પોલીસ ફરિયાદ નોંધાવી હતી.

